

GROZBA GŁODU I ROZRUCHÓW W NORDESTE

Północno-wschodnie stany Brazylii, jak Rio Grande do Norte, Ceará, Sergipe, Piauí, Pernambuco i Bahia, są "pleta Achilleusza" dla całego kraju. Pieriodycznie bowiem wykonywane były długotrwałe susze nie tylko nie pozwalając tym stanom rozwijać swej gospodarki, ale co gorsze — wyżywić ludność.

Kilkanaście już razy w historii Brazylii — republik i dyktatorów — stany północno-wschodnie musiały spieszyć Nordweste z nagłą pomocą.

W obecnym roku historia powtarza się. Ogromne powodzie w Sergipe, przebiegające się od kilku miesięcy posucha w Bahia, Pernambuco, Rio Grande do Norte itd. doprowadziła tamtejszą ludność do ostatecznych granic wytrzymałości. Zaczął od-

czuwać się głód, a z nim objawy buntu i rozruchów lokalnych podżeganych przez elementy lewicowe.

Niebezpieczeństwo stało się tak groźne, że rząd federalny musiał postać liczne oddziały policji, by utrzymać porządek i ład. Z drugiej strony — rozpaczeniwe woźni gubernatorów powziętych stanów o pomoc, zmusił rząd do wysłania natchmiasowej pomocy żywnościowej. Specjalna Rządowa Sztaba Administracyjna Nordweste — SUDENE — skupiła na gwałt filon, ryż i mąkę mandiokową, by dostarczyć nim przedniej żywności. Minister Lotnictwa, brzydagier Clovis Travassos, oddał do dyspozycji samoloty wojskowe, by przewieźć żywność z innych stanów do Nordweste, m. in. z São Paulo i Parany.

Nawet prezydent Kennedy wypłynął na wysłanie z USA 300 ton mleka w proszku o raz 10 tys. ton filon. Ponadto Kennedy obiecał wysłać wkrótce poważną ilość kukurydzy, pszenicy i oleju jadalnego. Równocześnie Federalna Komisja Cen, (COFAB) i podobne komisje stanowe przeprowadzają kampanie na zbiórce żywności. Należy się spodziewać, że rządowa pomoc dla Nordweste, wywołana nagłością chwili, wejdzie na tory rzeczowej i planowanej akcji. Jak widać bowiem z doniesień prasy krajowej, dotychczasowa akcja pomocy dla powyzszych stanów nie była zretelną i skuteczną.

UBIEGLY TYDZIEŃ W POLITYCE ŚWIATOWEJ

NAJWAŻNIEJSZY WYDARZENIEM: POSIEKI WOJSKOWE USA DLA SYJAMU

Tysiąc osiemset piechoty morskiej wysłał Syjam Zjednoczony do Syjamu w myśli ustanowienia paktu azjatyckiego SEATO, by bronić granic tego państwa przed niebezpieczeństwem inwazji Laosu i Wschodniego Wietnamu. Wraz z piechotą wysłano tanki oraz odratowice myślowe typu "Super-Sabre - F-100". Równocześnie 3 okręty wojenne USA weszły do zatoki Klong Toei. Inne państwa tego paktu mają wysłać także swe oddziały. W wypadku, gdyby wojska gen. Pathe Lao naruszyły granice Syjamu, oddziały amerykańskie w liczbie 5 tysięcy weszły by do akcji.

Tak wiadomo — wznowiono powtórnie akcje wojskowe między Laosom wschodnim (lewicowym) a zachodnim, gdzie rządzi król Boun Om. Ostatnia ofensywa oddziałów Laosu wschodniego zagraża nie tylko Laosowi zachodniemu, ale i Syjamowi.

czterech wieków, od czasów papieża Grzegorza XIII. W 1552 r. papież ten wprowadził kalendarz trwający aż do czasów dzisiejszych na miejsce kalendarza ustanowionego przez Juliusza Cezara w 46 roku przed narodzeniem Chrystusa. Za reformą przemawiają dwa motywy: Pierwszy — w kalendarzu obecnym (gregoriańskim) zachodzi różnica 6 dni w każdym 10-tyście lat. Drugie — chodzi o wyznaczenie stałej daty świąt

zysk roczny przewyższa sumę 1 miliona złotych, splećnie po 500 miliardów złotych. Rocznie niedobór budżetowy. Dalszymi punktami planu jest walka z kontrabandą w kraju, budowa nowych bloków mieszkalnych oraz specjalne ulgi dla rolnictwa. Mówi się również o rozwiązaniu parlamentu, by wyeliminować deputowanych peronistów z Kongresu. Tymczasem były prezydent Frondizi stara się o wydostanie się z wygnania na wyspie Martin Garcia i przeniesie go do Urugwaju, którego prezydent Haedo oddaje Frondizemu do dyspozycji swą własną rezydencję.

Proces przeciw gen. Salanowi, przywódcy partyzantów algierskich trwa nadal. Z datychczasowych zeznań Gen. Salana wynika, że akcja wojenna za utrzymaniem Algierii przez Francję cieszyla się początkowo poparciem niektórych członków rządu francuskiego. Chodziło bowiem o walkę z rządem niepodległościowym Algierii (FLN). Później gen. Salan pozostał sam.

Oskarżony wyjawiał również, że nieudany zamach na jego życie w 1958 roku, gdy był naczelnym wodzem oddziałów francuskich w Algierze, dokonywany został na rozkaz wpływowego polityków przy rządzie francuskim pozostającego podczas procesu wykazującego się do wielu świadków wojskowych otrzymało zakaz szych nowożrodów, by świadkami na korcie Salana. Kilku z nich jednak stawiało się, twierdząc, że sprawa Francji ma na swą obronę ponad 133 tysięcy wojskowych wylotnych polityków i wojskowych. Nie wiadomo, czy wszyscy będą mogli zeznawać, ponieważ trybunał wojskowy chce uniknąć wielu nieprzyjemnych następstw związanych z obecnym procesem.

Gen. Salan, stojąc przed sądem, wziął na siebie całą odpowiedzialność za wypadki w Algierze.

Wielkanocnych oraz innych świąt ruchomych jak Wniebowstąpienia, Zielonych Świątek oraz Bożego Ciała. Ten drugi motyw jest szczególnie ważny, jeśli chodzi o zblizenie się innych kościołów do Kościoła katolickiego. Dzięki stałej dacie Świąt Wielkanocnych — cały świat chrześcijański obchodził by razem to Święto, które przy- padało na dzień 7 kwietnia.

Według projektu reformy kalendarza — każdy rok składał by się z 4-ech okresów trzymiesięcznych, a każdy z nich trzymiesięczny posiadał by 3 miesiące czyli 91 dni. Każdy miesiąc liczył by 30 dni. Każdy rok rozpoczynał by się zawsze w niedzielę, a kończył by się zawsze w sobotę.

W Rzymie odbyła się konferencja państw "Małej Europy" — (Wspólny Rynek) i obecności amerykańskiego sekretarza Skarbu — Douglasa Dillona na temat wprowadzenia wspólnych finansów tego bloku. Podczas rozmów wyłonienia się możliwość wprowadzenia specjalnej monety, która zastąpiła by dolar w handlu wojny Europy. Nowy pieniądz miał by pokryć 25 mld. dolarów, że strony wszystkich państw — członków. Jest już pewne, że Wielka Brytania wstąpi do Małej Europy najprawdopodobniej w październiku b. r. W przyszłym natomiast roku rozpoczęły by się rozmowy na temat wstąpienia Stanów Zjednoczonych do Wspólnego Rynku w charakterze człon-

Kilkudniowa wizyta Chruszczowa w Bułgarii, odwiedzając jej najważniejsze miasta i zachęcając ludność wiejską do zwiększenia produkcji rolnej, następczą dyktatorowi Rosji okazał to wygłoszenia dość znamiennego przemówienia na temat Jugosławii. Z tekstu mowy Chruszczowa wynika jasno, że Moskwa uznaje w Jugosławii lidera komunistycznego na Bałkanach. Oznacza to, że obecne stosunki między Moskwą a Belgradem nabrały "cieplejszych" i przylżających tonów. Chruszczow miał również sposobność usłyszeć słowa krytyki wypowiedziane przez I. Szewczenkę, asystenta I-go sekretarza partii, pod adresem swych przełożonych, wytkając błędny tryb na terenie rolnictwa.

Parana może dostarczyć 400 tysięcy worków filonu dla rządu federalnego, jeśli ten ostatni zgodzi się zapłacić 5 tys. kruczyków za work. Rolnicy paranejscy chowają filon na "czarna godzinę", wobec obecnej posuchy. Informacji tej udzielił prezes Paranejskiej Towarzystwa — Producentów Kawy, Garibaldi Reale.

Konferencję przedstawicieli produkcji rolnej — trzech stanów: Parany, Santa Catariny i Rio Grande do Sul, zamierza zwołać gubernator Ney Braga, by zapewnić tym stanom zaopatrzenie ludności w filon i ryż.

Zjazd kilku gubernatorów zwołany do Araxá (Minas) odbędzie się prawdopodobnie w bieżącym tygodniu. Głównym tematem zjazdu ma być zaopatrzenie ludności w najważniejsze artykuły spożywcze.

Prezydent Państwa przyjął zaproszenie od rządu Jugosławii, by odwiedzić ten kraj jeszczę w tym roku. — Marszałek Tito natomiast przybędzie do Brazylii dopiero z początkiem przyszłego roku.

Wybory do Klubu Wojskowego nie doszły jeszcze do skutku wobec wykrycia nadużęć w głosowaniu. Głównymi kandydatami na prezesa Klubu są: gen. Perli Belvalina i gen. Augusto Magessi.

Stan Guanabary otrzymał 100 nowych szkoł podstawowych do końca bieżącego roku dzięki inicjatywie gubernatora oraz Sekretariatu Wychowania.

Dzieci szkolne w stanie Maranhão otrzymają 30 tysięcy ton mleka w proszku od amerykańskiej Służby Pokoju.

WIA DOMOSCI z BRAZYLI

★ **San Thiago Dantas,** minister Spraw Zagranicznych Brazylii, bawiąc z wizytą oficjalną w Polsce, otrzymał tytuł Doktora "Honoris causa" od Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

★ **Traktat handlowy podpisany** między Brazylią a Polską przewiduje wymianę handlową w sumie 70 milionów dolarów. Brazylija dostarczy Polsce kawy, kakao, bawelny, ryżu itp.

★ **Kanceler niemiecki Adenauer** odwiedzi Brazylię w drugiej połowie bieżącego roku na zaproszenie ministra San Thiago Dantas.

★ **Fabryka papieru i celulozy** powstanie w stanie Amazonas, produkującą rocznie 160 ton papieru i 100 ton celulozy. Budowa jej wyniesie 45 milionów dolarów.

★ **Wielki sukces odniósł** w dawnictwo Brazylii-Ameryki, publikując historię — najstarszych punktów planu Brazylii w postaci małych książeczek z pięknymi ilustracjami.

★ **Nowa stolica Brasilia** — wzbudza wśród odwiedzających podziw dla swej czystości. Ostatnia atrakcją stolicy jest budynek szkolny w różnych kolorach zaprojektowany przez architekta Wilson Reisa Neto.

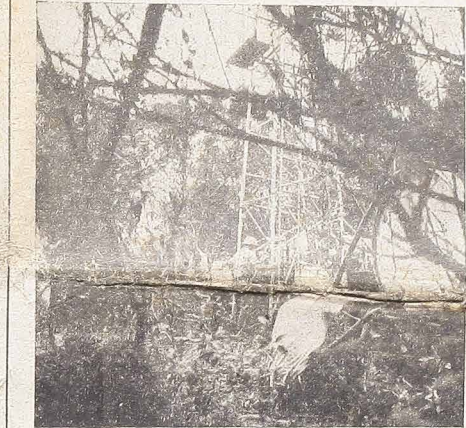
★ **Kilkuset robotników** utraciwszy pracę w kilku fabrykach, które zamknięto w Piete, w stanie Bahia, grozi wtrąceniem do sklepów spożywczych, ponieważ nie mają co jeść. Dramatyczne apele skierował prefekt tych miast do gubernatora Juraci Magalhães.

★ **Wielki sukces odniósł** w Cannes brazylijski film p. t.: "Pagador de Promessas", nakreślony w Bahia przez Anselmo Duarte.

★ **Prezydent Joao Goulart** odwiedzi w najbliższych dniach stany północno-wschodnie, by osobiście zapoznać się z ciężką sytuacją materialną tamtejszej ludności.

★ **Pięć tysięcy osób** straciło pracę w stanie Sergipe, na skutek długotrwałej powodzi. Bezrobotnym stara się przyszyć z pomocą rząd federalny oraz instytucje charytatywne.

★ **Nowy gabinet federalny** uformuje się, wobec faktu dokonanego, że wielu obecnych ministrów z premierem na czele postanowiło kandydować się na deputowanych federalnych w najbliższych wyborach.

Z cyklu — Poznaj Brazylię:

Narodowa Kompania Naftowa "Petrobras" czyni poszukiwania za asfaltem nawet w dziewiczych lasach, by zbadać ilość i jakość pokładów bitumicznych.

★ **"Dom kultury"** rozmaitych państw powstanie w stolicy Brasilia przy tamtejszym Uniwersytecie. Wielka Brytania i Japonia ofiarowały już swą współpracę.

★ **Uzdrowisko Serra Negra** posiadające doskonały klimat, wody mineralne i goszczynnych mieszkańców, otrzymałoby nowy impuls, dzięki powołaniu narodowej drużyny piłkarskiej Brazylii.

★ **Jeden z najlepszych pianistów** Brazylii, — Jaques Klein, miał recital fortepianowy w rezydencji amerykańskiego ambasadora, Lincoln Gordon. Dochód z recitalu przeznaczono na szkołę biednych dzieci riokskich.

★ **Specjalne kursa dla robotników** fabrycznych otworzone przy fakultecie prawnym Uniwersytetu paulistańskiego i kilku znaczących miast. Kursy te trwać będą jeden rok (wieczornym), zapobiegając robotnikom z ich obowiązkami, prawami i normami prawnymi.

★ **Federalny Serwis Cenzury** Filmów przeznaczonych dla kin krajowych musi przepuszczać dziennie 31 filmów. Panuje reguła, że lepiej zabić wyświeltanią całego filmu, aniżeli ucinac sceny niewłaściwe.

★ **W Concordii, Santa Catariny,** odbyła się wielka wystawa rasowej nierogacizny, mająca na celu podniesienia rasu w hodowli swin.

★ **Wykryto bombę w gmachu** w którym otwarto Wystawę Sowiecką w Rio de Janeiro. Sprawca nieudanej zamachu się był wojskowy — Lameirao, znany ze swych poczynań rebelianckich. Dochodzenia w toku.

MIGAWKI ZE SWIATA

- ★ **Początkowa liczba partyzantów** w Angoli wyniosła 450 tys. ludzi. Obecnie liczbę ich określa się na 180 tysięcy. Angola ma 4,5 miliona mieszkańców.
- ★ **Amerkańskie pociągi interkontynentalne** zaopatrzone w ładunki atomowe nie będą poddane doświadczoniam na Pacyfiku z obawy, by nie zostały podpatrzone przez liczne stłki sowieckie, kręcące się po tym oceanie.
- ★ **Przywódcami podziemnej organizacji syndykalnej** w Portugalii, walczącymi o przywrócenie swobod demokratycznych są młodzi katolicy, którzy doszli do perfekcji w maskowaniu się przed policją.
- ★ **Samoloty** na 9 osób, typu francuskich Caravelle, — rozpocznie produkcję firma włoska, znana z fabrykacji skuterów "Vespa".
- ★ **Słynny komik amerykański, Bob Hope,** otrzymał złoty medal od prezydenta Kennedy w uznaniu za swe wysiłki dane amerykańskim siłom zbrojnym.
- ★ **Przemowienie w języku łacińskim** wygłosi znakomity aktor amerykański, Alec Guinness, z okazji wręczenia mu tytułu honorowego doktora przez Uniwersytet Bostonu.
- ★ **Chruszczow i Mao Tse-Tung** podpisali układ handlowy, na mocy którego Rosja otrzymała chińskie minerały w zamian za naftę i maszyny sowieckie.
- ★ **Apel Watykański** do całego świata: "Poszukuje się stenotypistów władających w biegle językiem łacińskim, — celem notowania przebiegu obrad Soboru Powszechnego.
- ★ **By zapewnić dużyżywy psoim** — weterynarze amerykańscy opracowali specjalne racje żywnościowe o gwarantowanych skutkach.
- ★ **Zarezek raka** skłotografowali dwaj francuscy lekarze: Zaccury i Leeger za pomocą mikroskopu elektronowego. Twierdzą oni, że zarezek tej choroby 110-milionowa część milimetra.
- ★ **Człateczki uranu** w popiele z papierosa znaleźli lekarze angielscy, twierdząc, że właśnie obecność uranu w papierosach powoduje rak płuca.
- ★ **Nowy film wloski "Biblia"** będzie trwał 12 godzin. Dzielić się będzie na 3 seanse po 4 godziny każdy. Producentem jest Woch — Dino de Laurentis.
- ★ **Najsławniejszymi ludźmi** czasów obecnych, według zdania aktorki Marley Dietrich, są: Aleksander Fleming, Ernest Hemingway i generał de Gaulle.
- ★ **Dane dotychczasowe — prób atomowych** przedstawiają się następująco: USA — 181 prób, Rosja — 105, Anglia — 22 i Francja — 4.
- ★ **Cztery miliony ryb** rocznie wpusci się do rzeki Wolgi, by odwieńczyć jakość kawioru sowieckiego.
- ★ **Skazano na śmierć** przywódcę partii komunistycznej w Kambodża (Azja Południowo-wschodnia) wraz z 13 towarzyszami za działalność antypaństwowa.
- ★ **Nowy amerykański lot kosmiczny** przewidziany jest na dzień 24 maja b. r. Tym razem astronautą jest kpt. Scott Carpenter.
- ★ **Kennedy przeciwny** jest przysej współpracy Niemiec Zachodnich z Francją, która może odstąpić Pakt Atlantycki.
- ★ **Staruszkowie wzięli ślub** w Wenezueli. Chodzi tu o "pana młodego" — 95-letniego Franciso Gutierrez i 105-letnią "pannę młodą" — Marię Puche.
- ★ **Powszechną mobilizację** wojskową w Algierze zarządził prezydent de Gaulle, by przeszkodził rekrutacji młodych ludzi do armii podziemnej gen. Salana.
- ★ **Prezydent Argentyny, — Guido,** zawięsał parlament i rozwiązał partie polityczne, zadając śmiertelny cios peronistom.
- ★ **Grupa spadochroniarzy** — Indonezji wylądowała w Nowej Gwinei holenderskiej, której władze przygotowują przeciwną akcję.
- ★ **Strajk 90 tys. robotników** hiszpańskich spowoduje dzienne straty 200 mln. dolarów.

Z Watykanu donoszą, że reforma kalendarza będzie jednym z punktów soboru powszechnego. Kalendarz — ten obowiązywał od przeszło

KĄCIK RODZINNY

NIE SAMYM CHLEBEM ŻYJE CZŁOWIEK

Materializm jest jednym obecnie z najczęściej spotykanych wyrazów. Słyszemy i czytamy niemal codziennie zwroty: "materialistyczne zasady, prądy materialistyczne, zmaterializowane społeczeństwo i tak dalej".

nie nakłada na swych zwolenników większą w postaci odpowiedzialności za czynny w życiu pogrzebowym, pozostawiając ciemnowieloletniemu społeczeństwu wybór wyborów, byłoby tylko osiągnąć uporządkowany cel.

Materializm, w tym rozumieniu, przedostał się do najmniejszej komórki społecznej do rodziny. W wielu przypadkach sprzyjał jego rozwojowi wychowanie dzieci.

Materializm, w tym rozumieniu, przedostał się do najmniejszej komórki społecznej do rodziny. W wielu przypadkach sprzyjał jego rozwojowi wychowanie dzieci.

Materializm, w tym rozumieniu, przedostał się do najmniejszej komórki społecznej do rodziny. W wielu przypadkach sprzyjał jego rozwojowi wychowanie dzieci.

Materializm jest jednym obecnie z najczęściej spotykanych wyrazów. Słyszemy i czytamy niemal codziennie zwroty: "materialistyczne zasady, prądy materialistyczne, zmaterializowane społeczeństwo i tak dalej".

Materializm jest jednym obecnie z najczęściej spotykanych wyrazów. Słyszemy i czytamy niemal codziennie zwroty: "materialistyczne zasady, prądy materialistyczne, zmaterializowane społeczeństwo i tak dalej".

Materializm jest jednym obecnie z najczęściej spotykanych wyrazów. Słyszemy i czytamy niemal codziennie zwroty: "materialistyczne zasady, prądy materialistyczne, zmaterializowane społeczeństwo i tak dalej".

Materializm jest jednym obecnie z najczęściej spotykanych wyrazów. Słyszemy i czytamy niemal codziennie zwroty: "materialistyczne zasady, prądy materialistyczne, zmaterializowane społeczeństwo i tak dalej".

Materializm jest jednym obecnie z najczęściej spotykanych wyrazów. Słyszemy i czytamy niemal codziennie zwroty: "materialistyczne zasady, prądy materialistyczne, zmaterializowane społeczeństwo i tak dalej".

Materializm jest jednym obecnie z najczęściej spotykanych wyrazów. Słyszemy i czytamy niemal codziennie zwroty: "materialistyczne zasady, prądy materialistyczne, zmaterializowane społeczeństwo i tak dalej".

Materializm jest jednym obecnie z najczęściej spotykanych wyrazów. Słyszemy i czytamy niemal codziennie zwroty: "materialistyczne zasady, prądy materialistyczne, zmaterializowane społeczeństwo i tak dalej".

Materializm jest jednym obecnie z najczęściej spotykanych wyrazów. Słyszemy i czytamy niemal codziennie zwroty: "materialistyczne zasady, prądy materialistyczne, zmaterializowane społeczeństwo i tak dalej".

Materializm jest jednym obecnie z najczęściej spotykanych wyrazów. Słyszemy i czytamy niemal codziennie zwroty: "materialistyczne zasady, prądy materialistyczne, zmaterializowane społeczeństwo i tak dalej".

raz, by wychowanie potrafiło dać dziecku coś więcej niż jedynie tylko dobro materialne.

Tymczasem w iluzi do rodzinnych zmierzających stało się trucizną pożerającą dusze dziecięce. Dziecko żyje w pięknym otoczeniu, ma beztroskie dzieciństwo, pod względem fizycznym niego nie brakuje, bowiem rodzice spełniają wszystkie jego zechłanki.

W małym człowieku budzi się świadomość, że stanowi on centrum życia rodzinnego, że należy mu się od innych wszystko, a na wzajem nie potrzebuje niczego dając z siebie.

Wychowanie materialistyczne nie opanował dusz ludzkich, nie pozostał jednak na nie bez wpływu. Zaraził je materializmem, brzemieniem w skutki, zwłaszcza jeśli chodzi o życie rodzinne i wychowanie młodego pokolenia.

W wychowaniu materialistycznym rzuca się w oczy zaniedbanie ducha dziecka. Rzecz oczywista, że w rodzinie zwiększa praca calodzinna matek poza domem.

Wychowanie materialistyczne nie opanował dusz ludzkich, nie pozostał jednak na nie bez wpływu. Zaraził je materializmem, brzemieniem w skutki, zwłaszcza jeśli chodzi o życie rodzinne i wychowanie młodego pokolenia.

W wychowaniu materialistycznym rzuca się w oczy zaniedbanie ducha dziecka. Rzecz oczywista, że w rodzinie zwiększa praca calodzinna matek poza domem.

Wychowanie materialistyczne nie opanował dusz ludzkich, nie pozostał jednak na nie bez wpływu. Zaraził je materializmem, brzemieniem w skutki, zwłaszcza jeśli chodzi o życie rodzinne i wychowanie młodego pokolenia.

Wychowanie materialistyczne nie opanował dusz ludzkich, nie pozostał jednak na nie bez wpływu. Zaraził je materializmem, brzemieniem w skutki, zwłaszcza jeśli chodzi o życie rodzinne i wychowanie młodego pokolenia.

Wychowanie materialistyczne nie opanował dusz ludzkich, nie pozostał jednak na nie bez wpływu. Zaraził je materializmem, brzemieniem w skutki, zwłaszcza jeśli chodzi o życie rodzinne i wychowanie młodego pokolenia.

ilu domach z pychą podkreśla się własną zamożność, a traktuje z pobłażliwym uśmiechem tych, którzy mniej posiadają. Kult złotego dziecka przeszcza się w ten sposób w raźną duszę dziecka.

Małc jakby wychowanie, nie odczuwa ono wewnętrznej potrzeby podzielenia się czymkolwiek z mniej zamożnym dzieckiem oraz przyjęcia z pomocą szerszym niż lituje się nad niedolą i cierpieniem. Wylężona myśl o sobie jest dla niego celem i najwyższym szczęściem.

Zdarza się często, że wychowujący ten sposób danieli rodzice stają się później ofiarami własnych błędnych metod wychowawczych. Gdy zeszłemu się szczerem z dziećmi do własnego pomostwa, które w najlepszym razie pozbywa się ich przez oddanie do przytulki dla starców, gdzie od czasu do czasu ktoś od nich przyjdzie w odwiedziny luksusowym samochodem.

Coraz to częściej domowi prasa o wypadkach zobojętowania rodziców przez dzieci. Chodzi przeważnie o zawładnięcie majątkiem rodziców.

Nie bez wpływu jest tu traktowanie przez rodziców wychowania religijnego powierzchownie, jeśli zgola nie całkowicie zaniedbanie. Religia stała się, niestety, w wielu domach formą, a nie treścią życia, nie normą stosunku do bliźniego.

Małżeństwo jest udane, jeżeli wspólniankowicie są tak szczęśliwi, jak gdyby każde żyło osobno. Pierre Vernon.

W małżeństwie — żona przybiera nazwisko męża, jak puszca nazwę miejsca wygranej bitwy.

Czy słyszałeś, że Napoleon zabrał z Moskwy 25 wozów obładowanych złotem? Czy wiesz, gdzie schował to złoto? I co się z nim stało? Warto przeczytać na ten temat artykuł w Kalendarzu "LUDU" na rok 1962, strona 152.

Rady praktyczne

● Gdy gładka powierzchnia żelazka zardzewieje, albo też "stepleje" tak, iż z trudem jest się posuwać po materiał, można ją znowu przyprzebrać do dawnego stanu, pocierając bardzo miłąką soli, którą nabiera się na zmietny papier.

● Chrypką ustępuje po wypiciu herbaty z siemienia z cukrem. Można też pić wodę sódową z miódem, który przedtem rozpuściła się w gorącej wodzie. Gorące mleko z wodą sódową, również dobrze skutkuje.

● W okresie prania koców wełnianych, trzeba używać wody do prania i płukania o jednolitej ciepłocie. Koców nie należy trzeć, lecz wyćiskać, a po kilkunastominutowym wyczekaniu w mydlanej wodzie, łatwo puszcają. Wieszanie na dworzec w miejscu cienistym, na dwu linkach, przyczyniając obydwa brzozy koca. W ten sam sposób wieszają kapy na łożka, gdyż zapobiega to wyciągnięciu się koców.

● Wzmacnianie na działka działa płukanie jamy ustnej wodą z dodatkiem soku cytrynowego.

Basta de Esmola! O Agricultor clama JUSTIÇA!

Para Deputado Estadual FRANCISCO DRANKA

Oto, gdy w Stanach Zjednoczonych jeden pracownik rolny w wolnej i niekontrolowanej przez państwo gospodarce może bez trudu wyprodukować dostateczną ilość żywności dla 25 obywateli państwa — w Rosji Socjetyckiej w systemie kolechoidalnym produkujący jeden pracownik rolny żywności wystarczającej zaledwie dla czterech do pięciu osób. Trzeba przy tym wziąć pod uwagę, że przy wielkim przemysłowieniu Stanów Zjednoczonych tylko 9 procent sił roboczych poświęca się pracy na roli i w lesnictwie.

Idzie za tym niewnikniona kwestia cen. Roscoe Drummond podaje kilka przykładów, które tu za nim przytoczymy. Robotnik fabryczny w Moskwie musi pracować dwie godziny i 24 minuty, by zarobić na kupienie tuzina jaj. Robotnik w Nowym Jorku może nabyci tuzin jaj już po 20 minutach pracy. W Moskwie trzeba pracować 9 minut na kupno junta chleba — w Nowym Jorku tylko 6. W Moskwie trzeba pracować na kupno junta mięsa aż godzinę i 22 minuty — w Nowym Jorku tylko 21 minut.

Komentarz jest zbytbytny. Wymowa cyfr jest druzgocącą dla systemu sowieckiej gospodarki kolechoidalnej. Drummond stwierdza, że to samo co u gospodarce rosyjskiej można powiedzieć o gospodarce "socialistycznej" wszystkich państw, które przystąpiły do sowieckiego rydawianu musiały przyjąć system gospodarki komunistycznej. W pewnej mierze wyjątkiem od tej reguły jest Polska, gdzie gospodarka kolechoidalna zaimała się pod wpływem konsekwentnego oporu mas chłopiejskich.

Nikita Chruszczow ma naturalnie więcej elementów do osądzenia gospodarki komunistycznej, niż amerykański dziennikarz. I dane, jakimi rozporządza nie są porównawcze. Stąd używanie przez sowieckiego premiera wszelkich możliwych środków, by poprawić fatalny stan kolechoidalnej gospodarki rolniej, by zwiększyć produkcję kolechozów. Ale błąd — jak jeszcze raz zaznaczymy — leży w samym systemie. Trzeba by więc zmienić, a raczej zarzucić system. Czyli powrócić do prywatnej własności rolnej. A to było by przełknięciem komunizmu.

W świetle tego bankructwa sowieckiej gospodarki rolnej, w świetle niemożności odpowiedniego zapotrzebowania ludności miast w płody gospodarki rolnej — słuszne stają się słowa prezydenta Kennedy, że tam, gdzie się pojawia komunizm — towarzyszy mu głód. Powstał się komunizm na Kubie i drażnińska racjonalizacja środków żywności przyszyła w ślad za nim.

Obserwacja systemu sowieckiego nie powinna napętnić nas przekonaniem, że wszystko jest dobrze w systemie, w którym żyjemy. Przeciwnie — powinna być dla świata zachodniego ostrzegawczą, by przechrzestawić niedożywienie mas w Rosji Socjetyckiej i państwach satelickich — podnieśnienie stopy życiowej tych krajów, które są jeszcze opóźnione w rozwoju ekonomicznym.

Wśród tych krajów znajdują się państwa Ameryki Południowej. ("Głos Polski")

Mysli

Małżeństwo jest udane, jeżeli wspólniankowicie są tak szczęśliwi, jak gdyby każde żyło osobno.

W małżeństwie — żona przybiera nazwisko męża, jak puszca nazwę miejsca wygranej bitwy.

Czy słyszałeś, że Napoleon zabrał z Moskwy 25 wozów obładowanych złotem? Czy wiesz, gdzie schował to złoto? I co się z nim stało? Warto przeczytać na ten temat artykuł w Kalendarzu "LUDU" na rok 1962, strona 152.

Advertisement for the magazine 'Przeгляд Polski' (Gloss of Poland), published monthly since January 1962. It features 12 numbers, rich illustrations, and covers topics like the Cuban revolution and the situation in Poland.

ROMAN DABROWSKI "TOWARZYSZ GLÓD"

Prezydent Stanów Zjednoczonych, John F. Kennedy, powiedział na ordyżu inauguracyjnym akcje "Przymierze dla postępu", że tam, gdzie jest komunizm, w ślad za nim zjawia się głód. Wydawać by się mogło, że odwołanie do jest zwykłym chwytem propagandowym — tym bardziej tani, że przecież świat zachodni i kapitalistyczne formy ustroju nie stworzyły warunków idealnych.

Niedokonalości ustroju kapitalistycznego jest powszechnie uznawane. Ełedy kapitalizmu dobrze zbadane. I dlatego właśnie coraz to silniej zaznacza się dążenie do tego, co nazywamy "humanizacją kapitalizmu".

Tęż Prezydenta Kennedy, że tam, gdzie jest komunizm w ślad za nim idzie głód — należy więc w ten sposób rozumieć, że o ile w ustroju kapitalistycznym i jednostki i całe społeczeństwa mogą poprawić swój los — ustroj komunistyczny z powodu wadliwości swych postulatów nie może doprowadzić do dobrobytu mas i nie jest w stanie spełnić swych obietnic.

Nie ma osoby, którąby można twierdzić z pocuciem odpowiedzialności, że na Kubie przed objęciem władzy przez Fidel Castro było bardzo duże i większość ludności bogatej wyspy żyła w warunkach wcale nie skromnych. Jednakże Kuba kwitła, eksportując swe dca podstawowe produkty, jakimi były cukier i tytoni, Północne geograficzne wyspy, jej sąsiedztwo ze Stanami Zjednoczonymi uprawiało, że przybywały do Hawany rókoicznie tłumy turystów a-

merykańskich, co było dla wyspy wielkim źródłem dewiz. Jak wygląda obecnie sytuacja na wyspie po dwuletnim forsowaniu przez Fidel Castro "gospodarki socjalistycznej"? Jeżeli nie wystarczy fakt, że na Kubie zaprowadzono racjonalizację żywności — oddajmy głos człowiekowi, który niewątpliwie powinien znać się na "gospodarce socjalistycznej".

Jak donosi niedawno w korespondencji z Moskwy nowojorskiej dziennik "Daily News" Nikita Chruszczow, bawiąc na wyjazdach poza Moskwę, nie mógł — zapewne z wielkim zalem — przyjąć delegacji trzech byłych towarzyszy kubańskich, którzy przybyli do czerwonej Mekki. Natomiast przysłał im z Soggi obszerne pismo, w którym wypowiedział swe uwagi — niecałkiem dla Fidel Castro pochlebne. Nazywał on dyktatora Kubę "czerwonym ewangelistą, który ma pretensje, by być liderem i który nie uczynił nic innego, jak tylko rujnował ekonomie Kubę".

Przeprawiając porównanie pomiędzy rewolucją październikową w Rosji, a rewolucją castrińską na Kubie — Nikita Chruszczow wypowiedział opinie, że pomiędzy tymi dwiema rewolucjami nie może przeprowadzić porównania. Bolszewicy objęli — pisze Chruszczow — władzę w Rosji całkowicie zniszczonej wojną, podczas gdy Kuba wpadła w ręce Fidel Castro "bogała i prosperującego". Castro posiadał całkowitą porażkę, gdy przystąpił do organizowania na wyspie gospodarki socjalistycznej.

Taka jest opinia Chruszczowa. Uważa on, że winien jest Castro, który źle zastosował komunistyczny system. Tymczasem winą leży w samym systemie. Pisząc do towarzyszy kubańskich, którzy bacili w Moskwie — Chruszczow zapomniał, jak niedawno sam musiał stwierdzić, że kolektywizacja w Rosji Socjetyckiej nie dała pożądaných wyników i nie stworzyła koniecznej ilości dóbr materialnych dla sprawiedliwego podziału. Chruszczow twierdzi — naturalnie, że zwinął materiał ludzki, gdyżby bowiem przynależał do tego, że zwinął sam system — własnymi rękoma wykopały grób komunizmowi.

Winien jest system! I na Kubie i w Rosji Socjetyckiej i w czerwonych Chinach, gdzie mimo przeprowadzenia przez komunistów chińskich kolektywizacji, która jakoby miała usunąć głód, tak czerwoną towarzysza milionów Chińczyków — braki żywnościowe występowały coraz silniej. Przejysłowiony głód chiński zbiera jak i poprzednio nieprzełcone ofiary.

W Rosji Socjetyckiej po 45 latach komunizmu i po 30 latach od przeprowadzenia kolektywizacji nie ma wprawdzie głodu, ale ilość wyprodukowanych dóbr rolnych jest niedostateczna i błora w ledwo uszkie próby, by ten stan rzeczy zmienić na lepsze. Dzieje się tak, mimo że blisko 30 procent ludności Związku Socjetyckiego pracuje na roli lub w lesnictwie. Dziennikarz amerykański, Roscoe Drummond, który studiował specjalnie te kwestie, przeprowadza bardzo ciekawe porównanie pomiędzy gospodarką rolną Stanów Zjednoczonych, a kolektywną gospodarką w Rosji Socjetyckiej. Cyfry, które podaje, są zabójcze dla komunistycznego systemu.

ŻYCIE RELIGIJNE:

PIĄTA NIEDZIAŁA PO WIELKIEJNOCY
Ewangelia św. zaplanowana w św. Jana w rozdziale 10
Onego czasu; Jezus Jezus uczniom swoim: Jeśli o co proszę będziecie Ojca w Imię Moje...

Wyniki ankiety soborowej "Tygodnika Powszechnego"

Kraków (10) — Krakowski Kościół Powszechny — ogłoszono niedawno ankieta pt.: "Czego oczekujecie od Soboru Powszechnego?"
Wyniki tej ankiety zostały ogłoszone w numerze z 20 kwietnia.

Kościół i partia
(FEC) — Korespondentem pisma zachodniego w Warszawie informowali o ostatnich tygodniach o dalszym pogorszeniu się stosunków między Kościołem a rządem w Polsce...

JĄ I DOM BOGA PANU SŁUŻYĆ BĘDZIEMY

Miła nam wiadomość, jak to nasza Ciemna Folklorystyczna nie tylko sarmacka krew czy stule odłamała nadzwyczajna, jakby z zaczerwienioną białką, czer kolorów, barw, figur, strój...

W STREŻCZENIU...

Sumę 90 milionów krzyżówek przeczucił rząd federalny na wzmocnienie kampanii przeciw analfabetyzmu w całym kraju.
Osiem tysięcy różnych instytucji charytatywnej w Brazylii korzysta z pomocy ze strony katolików amerykańskich...

WIEŚCI Z POLSKI:

Wymiana handlowa Polski z zachodem

(K. A. I.) — Warszawa — Ub. rok przyniósł dalszy wzrost obrotów towarowych dokonywanych przez Polskę z krajami zachodniej Europy.
Wynajem towarów z tymi krajami zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o 18 proc. Eksport polski do rozwiniętego gospodarczo — krajów kapitalistycznych powiększył się o ponad 13 proc.

Wszystko to wskazuje na konieczność szybkiej intensyfikacji polskiego eksportu do tych państw. Głównym zachodnim partnerem Polski pozostała nadal Wielka Brytania, z którą dokonano w ub. roku ok. 14 proc. całości obrotów handlowych na kwotę kapitalistyczne gospodarstwa rozwinięte.
Handel z Wielką Brytanią zwiększył się o 20 procent, a wartość dokonywanych obrotów osiągnęła kwotę ponad 223 mln. zł. Drugie miejsce w ogólnych obrotach zajmowały w ub. roku Stany Zjednoczone. Trzecim z kolei partnerem Polski wśród krajów zachodnich była Niemiecka Republika Federalna. Kolejnym co do wielkości partnerem był Włochy.

60-lecie urodzin dr. Z. Latoszewskiego
Tym razem jego pobyt w Poznaniu trwał jedynie trzy lata.
Jakiś jednak świetny powóz wprowadzono wówczas do repertuaru Cyrancja i Faust, Cavalieria rusticana i Falace, Aida i Sprzedana narzeczoną, Tosca i Saccherezada, Eugeniusz O niegin i Carmen, a z polskich pozycji Straszny dwór, Hrabina, Halka, Verbum nobile, Castiglotro, Świąntewit i wreszcie słynne Harnasie Karola Szymanowskiego, których wystawienie było wielkim sukcesem poznańskich artystów.

Towarzystwo rozwoju ziem zachodnich w liczbach

(K. A. I.) — Warszawa — W bież. roku miały pięć lat od czasu powstania Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich. W okresie tym organizacja ta rozrosła się i na koniec ub. r. liczyła około 128 tys. członków fizycznych oraz ok. 2 tys. członków prawnych.
Ogółem pracowały w kraju 3002 kół oraz 327 zarządów powiatowych.
Dla porównania warto przypomnieć, że analogiczne liczby w roku 1958 wynosiły: członków fizycznych 20340, kół 571, zarządów powiatowych:

187. Największą liczbą członków wykazuje się w chwili obecnej katowicka organizacja TRZS, która posiada ich prawie 30 tys., zrzeszonych w 320 kół.
Wśród siedmiu województw zachodnich i północnych — pierwsze miejsce w tabeli obrucającej liczbę członków — TRZS, zajmuje woj. wrocławskie: 11279 członków, wyprzedzając Opolszczyznę o niewiele ponad 300 członków.
Na trzecim miejscu znajduje się woj. koszalińskie z liczbą 7541 członków. W sto-

W KILKU ZDANIACH...

160 tysięcy harcerzy na obozach letnich — Warszawa — W tym roku w obozach harcerskich w Polsce weźmie udział około 160 tysięcy dziewcząt i chłopców. Akcja nieobozowa — zajęcia w zastępach wakacyjnych oraz różnemi rodzajami imprez organizowane przez harcerzy dla dzieci, które nie wyjechały na wakacje — objął na swoim zasięgu blisko 1 milion młodzieży.
Polskie agencje cementownicze dla Francji — Bydgoszcz — Na liście zagranicznych odbiorców polskich urządzeń cementowniczych znalazła się po raz pierwszy Francja, która zamawia w Pomorskich Zakładach Budowy Maszyn w Bydgoszczy dwa kulowe młyny cementownicze. Oba agregaty, których konstrukcja odpowiadać będzie ściśle systemom francuskich odbiorców, dostawiane zostaną do wysockiej klasy, tzn. bardzo.
Nowoszkolny szpital psychiatryczny — Kielce — W Krychonicach w pow. radomskim powstanie nowoszkolny szpital psychiatryczny. Krótko budowa rozpocznie się jeszcze w bież. roku. Będzie to drugi w radomskim szpitalu w Morawicach-Krzyszczakach składowe są budowane około 300 łóżkami.
Przy szpitalu wybudowana zostanie również bloki mieszkalne dla lekarzy i średniego personelu medycznego.
Encyklopedia o Polsce dla turystów zagranicznych (FEC) — Mała encyklopedia o Polsce w czterech językach — angielskim, francuskim, niemieckim i rosyjskim przygotowuje jedna z warszawskich firm wydawniczych. Encyklopedia przeznaczona będzie dla turystów zagranicznych odwiedzających Polskę.
Cudoziemcy — jak informuje Radio Warszawa (26-IV-60) — znajdują w enckyplopedii najważniejsze wiadomości o Polsce w różnych dziedzinach — 1000 stronowy zeszyt ukazał się w sprzedaży dopiero na przełomie przyszłego i 1961 roku. W roku 1963 ukazał się drugi zeszyt informacyjny w czterech wspomnianych językach.
Występy "Słaska" w Grecji (FEC) — Popularny zespół polski piosenki i tańca "Słask" udał się z końcem kwietnia b. r. na kilkutygodniowe występy do Grecji. Da on ogółem — jak pisał warszawska agencja — PAF i 26 przedstawień w Atenach i Salonikach. Publiczność grecka obejrzy m. in. tańce słaskie i góralskie, krakowiaki, a także walczyka wielu popularnych piosenek.
"Słask" — jak informuje PAF

Od 1933 roku aż do wojny stojąc na czele Opery wyczołgała ją w krótkim czasie z ówczesnych trudności i zapewnił jej wybitną pozycję wśród teatrów operowych całego kraju. Po latach przerwy wojennej objął ponownie dyrekcję Opery poznańskiej 1 stycznia 1948 r.
Jeden z najlepszych polskich muzyków, znakomity organizator i znawca opery znowu bardzo szybko doprowadził Operę do kwitnącego stanu.

60-lecie urodzin dr. Z. Latoszewskiego

Tym razem jego pobyt w Poznaniu trwał jedynie trzy lata.
Jakiś jednak świetny powóz wprowadzono wówczas do repertuaru Cyrancja i Faust, Cavalieria rusticana i Falace, Aida i Sprzedana narzeczoną, Tosca i Saccherezada, Eugeniusz O niegin i Carmen, a z polskich pozycji Straszny dwór, Hrabina, Halka, Verbum nobile, Castiglotro, Świąntewit i wreszcie słynne Harnasie Karola Szymanowskiego, których wystawienie było wielkim sukcesem poznańskich artystów.

160 tysięcy harcerzy na obozach letnich — Warszawa — W tym roku w obozach harcerskich w Polsce weźmie udział około 160 tysięcy dziewcząt i chłopców. Akcja nieobozowa — zajęcia w zastępach wakacyjnych oraz różnemi rodzajami imprez organizowane przez harcerzy dla dzieci, które nie wyjechały na wakacje — objął na swoim zasięgu blisko 1 milion młodzieży.
Polskie agencje cementownicze dla Francji — Bydgoszcz — Na liście zagranicznych odbiorców polskich urządzeń cementowniczych znalazła się po raz pierwszy Francja, która zamawia w Pomorskich Zakładach Budowy Maszyn w Bydgoszczy dwa kulowe młyny cementownicze. Oba agregaty, których konstrukcja odpowiadać będzie ściśle systemom francuskich odbiorców, dostawiane zostaną do wysockiej klasy, tzn. bardzo.
Nowoszkolny szpital psychiatryczny — Kielce — W Krychonicach w pow. radomskim powstanie nowoszkolny szpital psychiatryczny. Krótko budowa rozpocznie się jeszcze w bież. roku. Będzie to drugi w radomskim szpitalu w Morawicach-Krzyszczakach składowe są budowane około 300 łóżkami.
Przy szpitalu wybudowana zostanie również bloki mieszkalne dla lekarzy i średniego personelu medycznego.

Nie będzie wolta królów — mien słona — (FEC) — ministerstwo Budownictwa, Przemysłu i Komercjum, które wydało zarządzenie, że od przyszłego roku nie będzie w Polsce królów nowożytnych lub renowowanych budowli dachami szlamowymi. Nie to — jak mniemają — w sprawie radio warszawskie — w sprawie zagrożeń w dachu tych budynków na wsi.
W roku bieżącym według powiadzi Radia Warszawa (22-IV-60 T) zakupił ten miesiąc ponad 270 powiadzi nadto w różnych miastach powiatów o gęstej zabudowie dą młodzi pokrywają dachy eternitowymi — jak cieszność kosztów — jak powiadzi Radio — związanej z tym pokryw dachów w tych powiatach Państwowy Zakład Bezpieczeństwa.
Waga rybaka w Górze — (K. A. I.) — w polskiej drodze zamianę w miejsce wzbudzić znowu wiarę w siłę. Ostatnio jednak, sęmiu Zielonogórskiego w kraju eksport — w wężu rybaka z 1 r.

ROLNICZY

Dym wrogiem roślin

Jednym z groźniejszych wrogów roślin jest dym, skutkowy jego wpływ daje się zauważyć na polach, w lasach i ogrodach położonych w pobliżu osiedli przemysłowych. Zanieczyszczenie powietrza wpływa oczywiście na zewnętrzny wygląd drzew. Dymy działają szkodliwie nie tylko na nadziemne części roślin, ale również i na glebę. Rozpuszczone w wodzie gazy wprowadzone z dymem do gleby powodują szereg do głębi powolnych zjawisk, w tym wywołanie stopniowej zakwaszenia gleby. Kwasy te zakwaszają właściwy rospad próchnicy i przynajmniej w części ją powstrzymują, co powoduje pogorszenie wartości gleby. Jednym z najszkodliwszych gazów jest dwutlenek siarki. On ten występuje w powietrzu w odległości około 10-15 km od źródeł dymu.

Wysokie stężenie tego gazu jest szkodliwe zarówno dla

roślin jak i dla ludzi.

Walcząc z dymem możemy prowadzić sadząc rośliny odporne.

Z warzyw odporne na zadymienie są: kukurydza, szparag, melon, a mało odporne są buraki czerwone i salata. Można je uszerzować następująco według malejącej odporności: kukurydza, szparag, melon, chrzan, dynia, groch, kapusta, cebula, ziemniak, karzosek, ogórek, pomidor, burak cukrowy, fasola, kalafior, marchew, pietruszka, rabarbar, szpinak, brukselka, rzodkiew, burak czerwony, salata.

Wrażliwość kwiatów na zadymienie można przedstawić w następującej kolejności: porzeczka, najodporniejszy: chryzantem, bratek, verbena, weronika, róże (zwłaszcza o lśniących liściach), dalia, aster, cynia, petunia, pelargonja, tulupe.

Wydajność mleczna krowy

Wydajność mleczna krowy w 40 proc. zależy od wartości rodziców (buhaja i krowy) a w 60 proc. od innych czynników, takich jak żywienie i wiek krowy, długość okresu zauszenia, czas pokrycia, wycielenia, termin ocielenia, długość i przebieg laktacji. Procent tłuszczu natomiast w mniejszym stopniu zależy od żywienia (tylko w 40 %), a w większym od dziedziczności, to znaczy od wartości rodziców.

Cieliczka urodzona przez dobrą krowę, ale po słabym buhaju, lub po dobrym buhaju, ale od słabej krowy, nigdy nie będzie dobrą mlecznicą, choćby była najlepiej żywiona i utrzymywana.

Wydajność mleczna zależy również od wieku krowy. Najwyższą wydajność osiągają krowy po 4, 5 i 6 ocieleniu, czyli 7, 8 i 9-letnie. Po pierwszym wycieleniu krowy dają tylko 70% tej ilości mleka, którą dają po ośmiątym wycieleniu. Jeśli więc chcemy zorientować się, ile mleka da kładą krowa, która w tej chwili jest pierwszakiem, należy do jej wydajności dodać 30 proc. Np. jeśli pierwszaczka da 3,200 kg mleka, to po ośmiątym wycieleniu powinna dać 3,200 + 960 = 4,160 kg.

Na wydajność mleka wpływa też w znacznym stopniu długość okresu zauszenia.

W okresie tym, krowa wypoczywa i przygotowuje się do wzróżnienia wydzielania mleka. Dlatego okres ten w żadnym wypadku nie powinien być krótszy niż 30 dni. Skrócenie okresu zauszenia obniża wydajność krowy.

Jednym z ważniejszych czynników wpływających na wydajność mleka jest termin pokrycia krowy po wycieleniu. Krowa wyklajając objawy rui w trzy tygodnie po ocieleniu, lecz pokrycie jej w tym czasie odbyła się ujemnie na mleczność. Doświadczenia prof. Konofarskiego wykazały, że o największą mleczność osiągnął krowy kryte w około 80 dni po wycieleniu. Zbyt późno krycie, podobnie jak i zbyt wczesne, obniża wydajność.

Niezmiernie istotną sprawą jest odpowiedni termin pokrycia — taki, by wycielenie nastąpiło w okresie, w którym gospodarstwo dysponuje dużą ilością paszy.

Mleczność krowy zależy od długości okresu laktacji. Jest to okres, w którym krowa daje mleko, tzn. od wycielenia do zauszenia. Okres ten powinien wynosić około 300 dni.

Niezależnie od wymienionych czynników, na wydajność krowy w bardzo znacznym stopniu wpływa żywienie.

K. Piotrowska

KRONIKA SPORTOWA

W niedzielę 10 maja odbyła się dwukrotnie reprezentacja Wali, wygrana 3x1 i 3x1. Tym samym skład Jednostki Bryzyl był nieco zmieniony, a więc: Gilmar, Diabla Santos, Mauro i Nilton Santos, Zequinha i Jurandir, Garrincha, Didi, Coutinho, Pelé i Zagalio. Odpowiedziami Mengalio, Zito i Bellini. Ten nowy skład okazał się wyraźnie lepszy i szybszy od poprzedniego. Klo wie, czy ten skład, za wyjątkiem Pepe, dość ciężko konfrontowanego, nie będzie ostalyczny.

Dnia 20 b.m. 22 graczy z delegacją jeździe do Chile. Utrzymanie paszuru mistrza świata nie będzie łatwym zadaniem.

Liga Jurtybska: Coritiba - Atlético 2x0, Britania - Guaraní 2x1, Ferroviário - Rio Branco 1x1, Agua Verde - Bloco 3x0, Operário - Irati 2x0, Seleto - Caruaru 1x0, Olimpia - Palestra 2x1.

W rozgrywkach o Puchar São Paulo kilka drużyn weszło do półfinału, m. in. Corinthians, São Paulo, Botafogo, Ferroviária i Portuguesa.

Drużyna koszykarów Paragwaju zdobyła mistrzostwo Ameryki Południowej. Na drugim miejscu ukończyła się Chilijci, na trzecim Brazyliańczycy.

Spotkania międzynarodowe: Anglia - Szwajcaria 3x1, Włochy "B" - Węgry "D" 3x1, Hiszpania - Osmabrick (Niemcy) 2x3, Rosja - Grecja (Porto Alegre) 5x1, Flamengo - Malmoe (Szwecja) 3x1, Flamengo - Sztokholm 3x1.

Wojskowy turniej strzelecki rozegrany w Telenack przyniósł zwycięstwo strzelcom Meksyku przed Brazylia, USA i Urugwajem.

Wyniki I ligi polskiej: Legia - Gwardia 1x0, Polonia Bytom - Legia 0x0, Odra - Lech 1x0, Wisła - Arkania 2x0.

Drobne Wiadomości Gospodarcze

Podczas sadzenia kukurydzy należy dodać ziaren o 10 procent, by zbior był obfity. Trzeba pamiętać także o tym, że nie wszystkie ziarna przysiją się.

Kopce termittów, które tak bardzo psują pastwiska, można wytępić za pomocą preparatu "Aldrex - 200" (emulsja). Wystarczy zmieszać 1 litr "Aldrex" z 240 litrami wody. Na każdy kople należy użyć od 2 do 4 litrów tego roztworu.

Różne przedsiębiorstwa transportowe (przewoź kamionami) podwyższyły o 40 procent cen przewozu towarów, począwszy od 1 maja bieżącego roku.

Rosłina rami, której włókno wykorzystuje się w przemyśle, stanowi również

doskonale pożywnie dla zwierząt w postaci mąki. Rosłina mleko się, gdy dostatecznie wysychnie w cieple.

Kukurydze przeznaczoną na paszę, a nie na ziarno, sadzi się zwykle w grudniu, by było ono to mied obfite pożywnie w czasie, gdy odbywa się brak zieleniny. Ziarno kukurydzy na paszę sadzi się w odstępie od 50 - 60 cm, a na 1 hektar używa się od 100 do 150 kg. ziarna.

Wyższe ceny pożywnie dla człowieka odgrywa wielką rolę dla żoładka, który słabo trawi. Posiada nadto więcej białka i kalorii jak pszenica. Jedynym minusem ryżu jest to, że nie posiada witaminy "B".

Najniższe ceny bawełny ustalone przez rząd federalny wynoszą od 2,350 do 2,731 kronejrow. Cena ta odnosi się do zbioru 1962 - 63.

OD REDAKCJI: — Od czasu do czasu będziemy zamieszczać artykułki po portugalsku zachowując formę oryginalną danego autora, nadsyłającego materiał specjalnie dla "Ludu".

FEBRE AFTOSA

A febre aftosa é um dos maiores inimigos da Pecuária. O seu efeito pode ser: brande ou grave. Nos casos brandos dessa febre morrem de 5 a 10% de animais e, nos casos graves esse número se eleva até 80%.

A febre aftosa ataca os bovinos, suínos, ovinos e caprinos e em geral todos os animais de casco fendido.

No caso do animal resistir a doença ele nunca fica sadio.

A doença sempre deixa um vestígio, isto é o animal pode morrer de repente, depois de curado.

A produção de carne diminui 25%, a de leite é reduzida, até 50%, a de lã 25%.

Também é comum o número de filhos de animais que sofrem a febre nascerem mortos.

Essa doença pode aparecer mais de uma vez no animal. Ela é mais frequente nos animais novos.

Um animal pode apañar a doença duas e até três vezes num ano. Isto porque existem três tipos, de virus diferentes no nosso país.

O virus ao entrar no corpo do animal ele entra na circulação sanguínea e ataca desse modo o coração, depois

localiza-se na boca, língua, pele, entre unhas do casco, tetas e às vezes no olho do animal.

A doença caracteriza-se quando o animal fica muito abatido, com febre, moquema e muita boba.

Para o animal oedente não há um remédio curativo.

Podemos fazer o tratamento preventivo com a vacinação contra a febre aftosa.

Amigo criador, faça o tratamento sistemático dos seus animais antes que a doença apareça.

Romulo Mário Gradski
Engenheiro agrônomo — Acarpa — São Mateus do Sul

Casa Cruzeiro

Sielski, Sbalqueiro & Cia.
Rua José Bonifácio, 61
Zelantow, moczynia, Szekto, farby, oleje, polkosy, nasiona ogrodowe, artykuły na prezenty itp. — CENY NISKIE

★ Czułesz się nie dobrze? Może Twoja żółć źle funkcjonuje? — Najlepsze lekarstwo, to właśnie Kalendarz "LUDU" na rok 1962 i przeczytaj stronie od 192 do 208 Dobry humor napewno cie wyleczy. Spróbuj, a przekonasz się.

ROMAN WACHOWICZ

czek dorobi, to z daleka widzą. Pięc dni temu szliśmy tędy, jak łazary...
— To nas psy z honorami odprowadziły do mostów — drwił Figura. Antosia też po sercu gaskiała posiadłość ziemi i brzyknął po przez wąski:
— Szliśmy tędy nad ranem, mgła gęsta była, ciemnieła, że oko wykoli, nawet na krowę wpadłem, mało mnie nie poturbowała, a że był zgrębny, tom worek uratował. A już psy na wszystkie głosy grały.
Wachado opuścił głowę i był przynębiony — jego towarzysze cieszyli się jak dżdzy wielką torbą. Co to za bogactwo? Pinior przy piniorze, pień przy pniu, sieć ostreg, kolee na pół tokcia jak pika utaska, jak tam zęby wbie po ten kawałek ziemi? Uplyną lata nim z tego czysćca raj urobimy.

— To wszystko fraszka — mówił beztroski Rudy — dobrze żeście nabyli. Ziemia to majątek trwały, woda nie zabierze, ani ogień nie spali. Tylko przyjeżdżające jak najprędzej, będziemy handlować, co przywieziecie — wszystko kupię.

— Słyszysz? — poczeszał stanowczym tonem Debiński — przyjdą za wami inni, zbudujecie szkołę, będziecie gospodarzyć.

— Podobno 200 akrów? To ładny smat ziemi, każdy z was ma więcej, niż mój dziedzic na Podolu — dźwił się Pietrek Rudy.

— Na czterech, to znów nie takie ogromy — rzekł Tomek.

— Nie przyjechał mi to kopy pasę, ale na dorobek — śmiał się z radością Tomek Murmur.

— Jeden drugiemu pomoże, zreszta, wszędzie są kłopoty, ale dla chcego nie ma nic trudnego — podtrzymywał drobny Antos.
— Na Kampinie już są nasi — rzekł Rudy — Szyna i Brongle już się sprowadzili... Tu Pietrek wstał, wyprostował się, otrząpał jedną ręką portki ze sieczki, a drugą trzępiał konia balajem w grzbiet. Reszta kukurydzy rozsywała się po kadlubie i po ziemi. Kon podskoczył, dzwonek odezwał się gwałtownie. Libuno pobiegł na plac kaplicy, parskał i "wydział" ciałem.

— I wy sieczki chcecie? — A tolik wysypałem reszę.
He, he! dla fazenderów, to ja mam coś lepszego: kielbaski świeże, białe salceson z uszami i ogonkiem. Taki interes należy dobrze zapić.
Zasiedli kolo stolu na długich ławach. Pietrek podawał do stolu bez zawołania. Częstował gorzałką, razowym chlebem, wszystko własnego wyrobu. Wreszcie sam usiadł, z gośćmi pił i zjadł razem.

Czas biegił szybko. Jozefka, żona Rudego, postawiła na stole kopciuszek z żółtym płomykiem, a drugi taki sam na balkonie.

Wysoka postać niewiasty, mocno zgarbionej, spokojna i ciągle jednakowo utopzona, skupiona jakby do modlitwy, podala gościom rękę na dobry wieczór. Nie zachwycała się niczym, o wszystkich sprawach mówiła obojętnie, trzymając głos na jednym tonie.

— To skąd?
— Z lasu wracamy, kupiliśmy ziemię — przechwał się Antos.
— Są domy?
— Nie ma, dopiero będziemy stawiać.

SZERSZENIE W RAJU

Fazendeiro nie pozwolił, aby w jego domu spożywano przyniesione wiktuały. To ubliżało by jego gościnności. Zaraz po przybyciu kupców, Mantinho nakazał parobkom zabić cieczachem chudego wieprza na mięso i uraczył klientów, aby wykazać, że w domu jest dostatek, bo ziemia rodzi. Wysłał do Iguacu gońca na mule po zakupy.

— Dobry czek ten Mantinho — krocząc na równi z innymi, gderał Antos fazender — nawet stodołę dat do spania.

— I "reczki" też — dokończył Figura z przekąsem, nasłiadując głos Brzaka.

Przypleszał kroku, bo słońce kryło się za "kopuły" piniorów.

ROZDZIAŁ IV INGWAS I JEGO LEPIANKI

Powiatow miasteczko Freguesia do Iguacu, Polacy nazwali w skrócie — Ingwas.

Csterech nowych fazenderów wkraczało na kwadrat Ingwasu, kolo którego ulepilo się miasteczko.

Na każdym rogu kwoczyły się niskie, z bota i trzciny lepianki "taipas", ktyte jezuitka.

Prawie w każdej lepiance był sklepik, którego zawartość nawet Antos Brzączek wiażył na plecy.

Na sklepach spożywczych nie bylo żadnych napisów, ale z daleka można bylo poznać, w których domach byli handlarze, a w których zwykli mieszkańcy. W drzwiach sklepowych świeciły się wywieszzone pomarańcze i banany z Morretes. Przed każdym postojem stały zakopane słupki, starannie w kany obciosane z dobrze zaprawionym drągiem spinającym wierzchołki kolków. Taka sżywna o jednym drągu nierzuchoma broma służyła do wiązania koni i mutów podczas postoju.

W jego wnętrzu wisiały na kiju dwa swoje kielbasy, wiazka bananów, różne ozdoby i świecidelka, pierścionki blaszane, kolczyki niei, igły i kilka loków krochmalonych smat etc. Była także szklanka z cukrem i sola. W jednym koncu balkon, (kontuaru), nieodzwonne musiały stać, butelki z wodką i innymi napojami, ciagle wilgotnymi, oblanym, lepkim od czarnej cieczy brudem. Wewnątrz panował zapach starej ryby, zgnitych owoców i pleśni.

Owalne półkole kaplicy ufoszone bylo z prostych kamiennych głazów sciaganych z Kampina das Pedras przez ostatnich niewolników. Szpary między kamieniami zalapione byly czerwona glina. Na płaskiej ścianie widniały male — z cedrowych desek — brzoze drzwi, do których wchodziło się po ukladanych kamiennych glazach. Od podwalim kamienia wznosiła się drewniana ściana z wylęta kopułą nad otwarzem. Od wewnątrz kaplica tworzyła wklęsłość, która lśniła gwiazdami i rola sie od fruujących aniolków. Otworki w dachu były starannie nakryte porożniętą już mechem "jezuitką". (Typ dachówek, wyrabianych w czasach panowania Jezuitów).

Mieszkańcy lepianek Ingwasu, okolniczna biedota z szafasów i zacne "NIA ZINAS" zasobnych fazenderów z prefektem na czcie, z chwilą kie-

Kącik Lekarski

Niewłaściwe odżywianie
przyczyną anemii

Najczęściej witaminy i żelazo pozwalają szybko odzyskać zdrowie

Niedokrwistość czyli anemia wczesnej młodości dzieli się na anemie chroniczną zwykłą i na anemie chroniczną złośliwą. Przyczyny ich nie są szczegółowo znane. W każdym bądź razie w młodym wieku czynnikami, który niewłaściwie sprzyja powstawaniu tych stąbności, jest niewłaściwe odżywianie się, na przykład: nadmierna ilość mleka czy maki, a niedostateczna ilość jarzyn i owoców. Powstaje z takiego odżywiania niedobór żelaza i witamin.

Zapasy żelaza i witamin znajdujące się w wątrobie noworodków wystarczają na okres 8 do 10 miesięcy. U dzieci urodzonych przedwcześnie, lub niedorozwiniętych, czy też nawet u tych, których matka nie odżywiła się należycie w okresie ciąży, zapasy te mogą być mniejsze i wystarczą na krótszy przeciąg czasu. Tłumaczy to, dlaczego niekiedy dziecko w wieku 3 - 4 miesięcy, pozornie bez żadnej przyczyny, wykazuje objawy niedokrwistości. Należyciej jednak wiek w którym występuje niedokrwistość wywołana brakiem żelaza, to wiek między 8 a 10 miesiącem życia. Jest to okres kiedy zapasy wątroby wyczerpują się. Mleko, a przede wszystkim mleko krowie, pokrywa zaledwie 10 procent zapotrzebowania żelaza w młodym organizmie. Jedynie jajka, szpinak, sok z jabłek mogą uzupełnić powstały niedobór. Tak więc dieta wyłącznie mleczna, lub mleczno-mączna jest najczęściej przyczyną powstania niedokrwistości na tle braku żelaza. Przebieg choroby jest wtedy na szczęście łagodny i odpowiednia kuracja, oparta na podawaniu związków żelaza, doprowadza szybko do zdrowia.

Brak witamin

Żelazo nie jest tymczasem

niedobrym składnikiem dla pełnego rozwoju młodego organizmu; miód, zaleca się także odgrywać nieposlednią rolę, tak samo zresztą i witaminy. Niedobór witaminy C staje się na przykład częstym czynnikiem wywołującym anemie skorbutowa. I tutaj jest to także niejako haraczącym się za zbyt długo trwającą dietę opartą o mleko i pylitową mękę. Jest to też anemia zwykła, którą zwalczają się podając obok leków zawierających żelazo także witaminy C. Witamina D, tak skuteczna w większości wypadków krzywicy, nie odgrywa tu istotniejszej roli.

Ale niedokrwistość jest niejako chorobą, której przyczyną są złożone. Rzadko zdarza się, by przyczyną jej powstania był tylko jeden czynnik; dlatego też obok żelaza i witamin należy dbać o zrównoważony sposób odżywiania.

Często niedokrwistość objawiająca się u dzieci, uczęszczających do szkoły, jest niedokrwistością falszywą. Objawy są bladością i zakłóceniami czynnościowymi raczej rozpiętymi, jak migreny, zmęczenie, niestałość czasu trwania i występowaenia procesów psychicznych. W tym samym czasie skład moczu i zawartość hemoglobiny jest normalna. Bladość dziecka winna być więc przypisana charakterystycznemu ubarwieniu skóry, wynikającemu z budowy i niewłaściwości układu odechowego.

Leczenie

Leczenie niedokrwistości - dziecięcej zależy od jej formy klinicznej. Anemie okresu wczesnej młodości wymagają przede wszystkim zrównoważonej diety, opartej o tarte jarzyny, a później o jarzyny zielone, jajka, sok z młodych owoców: tzn. o środki

żywnościowe zawierające dużo witamin, żelaza i miedzi.

Jeśli chodzi o lekarstwa, można wtedy stosować środki zawierające żelazo i sproszkowany rabarbar oraz winian żelazowo-sasowy podawany w formie syropu lub granulek. Miód może być podawana w postaci roztworu siarczanu miedzi w wodzie, w stosunku 1 do 200. Arsenik uważany za klasyczny lek przeciwko niedokrwistości nie powinien być podawany dzieciom. Bardzo pożądaną jest także podawanie wyciągów z wątroby cielęcej, która tak trudno podać w innej formie; w powodzie niechęci dziecka do gotowanej wątroby. Można także stosować sproszkowaną błonę śluzową żołądka, ale te dwa ostatnie środki nie dają u dzieci tak doskonałych wyników jak u dorosłych.

Leczenie witaminami polega więc na podawaniu Niemowlęciu witamin C, D i B oraz związków żelaza.

Lecznice działanie chrzanu

W Europie środkowej chrzan znano od kilku wieków. Amerykańscy i greccy autorzy nie wspomniani o nim wcale. Pierwszą wzmiankę o zastosowaniu chrzanu w lecznictwie spotykamy w XII wieku w dziele preorczy Syldegardy pt. "Physica". Kroniki późniejsze wspominają, że korsarze niemieckie z Lubeki, przygotowując się na dalekie wypawy morskie, zabierali ze sobą beczki wypełnione chrzaniem, którego używali jako środka przeciw gnilowii i do konserwowania mięsa.

Nie ulega też wątpliwości, że ludność ziem półkuli północnej chryzał był znany już od wczesnego średniowiecza. To też tradycyjne zastosowanie chrzanu jest bardzo bogate, zarówno jeśli chodzi o korzeń, jak i o liście.

Stosuje się więc chrzan jako:

- 1) Przyprawę do mięsa, ryb, wędlin, sosów, itp., dla poprawienia smaku i pobudzenia czynności wydzielniczych żołądka i jelit oraz dla poprawienia apetytu.
- 2) Środek konserwujący i chrzyniowy od gnicia i psucia

się środków spożywczych — (przez okładanie liśćmi — chrzanu lub miążgą z rozrąbaniem korzenia i umieszczeniem w szelcynie zamkniętym naczyntu) np. kiszonce i marynat z ogórków, buraków, przetworów mięsnych, ryb, masła i innych łatwo psujących się produktów.

3) Środek do przygotowania tzw. wody chrzanowej, chrolniczej miodu przed zakwaszeniem i zakazaniem.

4) Ludowy lek zewnętrzny i wewnętrzny stosowany przy nerwobolach, bólach zębów i uszu, kolkach nerwowych i wątrobowych, gniciu i zapaleniu jamy ustnej, zaburzeniach czynności żołądkowo-jelitowych (niemytach, zaparciach), robaczycy, schorzeniach dróg moczowych, zapaleniu płuć i opłucnej oraz gruźlicy, obrzękach pochodziła sercowego, chorobach góscowych, przy gojeniu ran i ropni oraz odmrożeń.

5) Środek kosmetyczny — przy piegach i plamach wątrobowych, a w świeżej stosowany zamiast szminki przez

Rozpoznanie anemii nie jest trudne dzięki analizie krwi, ale nieskonczenie trudniej jest określić przyczynę jej powstania. Jeśli niedokrwistość stanowi następstwo krwistego stanu i następstwo krwistego stanu układu — ku kostnego lub układu — krwiotwórczego, albo też o krwotoczności, nie ma beczności pasyżytów, nie ma poważniejszych trudności w układzie trawiennym dziecka nie występują pasyżyty i tak dalej.

Formy złośliwe natomiast, wskazują raczej na obecność czynnika zakaznego, mogą wówczas opóźnić rozpoznanie przyczyn anemii, a zwłaszcza przy stosowaniu klasycznych metod badania.

R. D. Fournier.

UŚMIECHNIJ SIĘ...

JĘZYK SHAWA

Berard Shaw jechał pewnego razu pociągiem. Naprzeciw niego siedział jakiś mężczyzna, który przez cały czas nie spuszczał z niego wzroku. Zirykował go to wreszcie znakomitemu pisarza: — Niech pan przestanienie przyglądać mi się tak uporczywie. Czy to możliwe, że nigdy dotychczas pan mnie nie widział?

— Istotnie, widzę pana po raz pierwszy w życiu — odpisał mężczyzna, który nie rozpoznał z kim ma do czynienia. Dziwi mnie pańska ogromna broda... — A cóż w niej takiego niezwykłego?

— Dwadzieścia lat temu miałem taką samą obrzydliwą brodę jak pan. Ale kiedy pewnego dnia zdałem sobie z tego sprawę, kazałem ją sobie zgolić.

— Dwadzieścia lat temu — odpowiadał wściekły Bernard Shaw — miałem też taką samą obrzydliwą twarz jak pańska, ale kiedy narzęście zdałem sobie z tego sprawę, zapuściłem brodę!

nacleranie skóry policzków nalewką z zimnego mleka i chrzanu.

6) Lek używany przez weterynarów, zwłaszcza w zimie, dla poprawienia u koni czynności trawiennych i zapobieganiu chwianiu się zębów na skutek awitaminizacji C, której konie również podlegają.

W tej drugiej liście schorzeń medycyna ludowa stosuje chrzan w formie środka mieszaniny świeżo utartego chrzanu z miodem lub cukrem, co się zżywa liżącymi przy chorobach dróg oddechowych.

7) Nalewki na spirytusie, winie lub piwie, albo mieszaniny świeżo utartego chrzanu z oliwą (np. przy kamicy wątrobowej). Jako środka zewnętrznego medycyna ludowa używa chrzanu w formie kąpieli ziołowej do świeżo utartej miążgi, którą okładają się bólowe miejsca i przykrywa papierem woskowym, płótnem lub flanelą, utrzymując okład 10 do 15 minut.

O AKTORACH

— Czy sądzi pan, że można kochać więcej raz życia? — zapytał dziennikarz pewną znaną aktorkę. — Z całą pewnością nie — odpowiedziała, gwiazda ekranu. — Ja naprzekąd przez całe życie żyję tylko raz na miłość.

— Oh!

— Do oficerów marynarki.

DUMNY DZÓKEL

Na parkim torze wyścigów konnych, właściciel ania, który przegrzał piła w ogniu, zapytał go: —

— Jak to się stało, że zajął pan nawet drugie miejsce?

— Na co dżokę z miną pełną godności odpowiedział: — Nie chciałem porazić konia.

RADA MĄDREGO DOKTORA

Andrzejek: — Panie doktorze, zawsze, kiedy moje herbacie, oko mnie puchnie. Co mam robić?

Doktor: — Spróbuj wykązać z filtankami.

Przy bólu zęba niewielkie ilości takiej miążgi kładzie się bezpośrednio na bolący ząb.

Takie krótkie okłady chrzanu zastosowano w szpitalach, co dało dodatnie wyniki. Prawie u wszystkich chorych uzyskano krótszą i dłuższą poprawę miejscową ogólną, nie stwierdzając żadnego ubocznego działania.

Przy dostrzgnięciu chrzanu zauważono wyraźne działanie przeciwbacteryjne, antybiotyczne w schorzeniach współistniejących u chorych góscowych.

★ Zyjesz w Brazylii. Czy znasz historię tego kraju? A chosbyś i znał, to warto przypomnieć niektóre szczegóły. W Kalendarzu "LUDU" na rok 1962 jest 12 interesujących artykułów o historii Brazylii. Przeczytaj je. Jeśli nie masz Kalendarza, to zamów u tychmiast.

dy odwiedzał ich duszpasterz, schodzili się i wypełniali kaplice, wlokąc za sobą stołeczki i drewniane krzesła.

Świętlejsi obywatele siadywali obok ołtarza, a ich dzieciarnia tamowała ruchy księdza, bawiąc się frądzkami komży.

Nieśmiali i na wpół-dzicy "popielarze", przystawali na kamiennych schodach u wejścia z nożami i pistoletami za pasem. Pośród zasmakowanej działwy waresały się psy. Zmeczona matka siedziała na podłodze, z poboczną podziwiała wklesłe niebo, tuliła do nagich piersi zgłodniałe dzieci nawołując je do spokoju. Na widok gwiazd i aniołków wiodzonych w biały dzień, doznawały ukोजना i w niwec puszczały swoje codzienne zgrzyoty, cierpienia i niedostatki, z nadzieją, że czeka ich lepsze życie, tam za gwiazdami.

Kapliczka odgrywała rolę wychowawczą. Przejedni katecheci, starali się jak mogli, aby ten ludek próżniaczy pokrzepić na sercu i duszy, przez kazania i modlitwy. Szło trudno... Dopiero przy nowym doplywie Europejskoj, niektórzy przetruli oczy, ale większość tonęła w nieuctwie i opuszczeniu.

Przed drzwiami brązowało małe udeptane przez wiernych podwórko, na którym tego wieczoru dwa poważnione kozły, robiły obrachunek dnia, stawały na tylnych nogach i waliły w siebie łbami. Słychać było fukanie i trzaskanie rogów.

Prefekt major Sesino, były oficer cesarski z wojny paragwajskiej, kołysał się w leżaku, na ulicy przed drzwiami swego sklepu, który wcale nie różnił się od innych. Wszędzie królowała niechlujność, nawet ona była konieczną potrzebna do "prosperity" sklepu. U klientów zaś, panowało przekonanie, że gdzie brudniej, to taniej, a gdzie luksus to drożej, a klienci luksusu nie chcieli kupować tylko towary — stąd rodziła się opieślatość do czystości i porządków w sklepach.

* * *

Pierwszy obywatel w municipium, prawie władca życia i śmierci, na którego skinienie, każdy był posuszny, bo cesarskie galony (choć bez cesarza w kraju) świeciły z ramion i nogawic, budziły respekt i poważanie. Wyszchnięty jak suszona figa, o brązowej cerze i sepim nosie, bez nerwów, pół-ślepy flegmatyk. Był to prefekt.

W rzeczywistości była to chodząca dobroć, dla niego wszystko było dobrze i wszyscy byli przyjaciółmi i "compadrami" (kumami).

— "Tutaj nie ludzie, ale czas rządzi" — powtarzał ciągle i chyba dlatego był dożywotnim prefektem.

* * *

Plądrująca psiarnia, spostrzegła nie codziennych gości, oblegała ich i wzajemnie dodawała sobie "jadu", coraz więcej nacierała z furją i wściekłością.

Antós zmiarkował, że obrona przed tyłoma "sultanałmi" nic nie pomoże, tylko jeszcze ich więcej rozjudzi, postanowił wziąć ich na fortel.

— A piesdusze! — krzyknął — wyciągnął z worka spleśniały bo-

chen, targał w kawalki i szcudrze dzielił psiarnię. Ta zdziwiona zmieniła sytuację, merdała ogonami i łapała kęsy, aż w końcu pogryzła się między sobą.

Jesteśmy już fazenderami, to wejdzmy do jakiej karczmy "gruchnąć" — po jednemu na tę intencję — mówił zadowolony Figura.

— Zdało by się — potwierdził "Cesarz" i oglądał się którą karczmę wybrać.

Pietrek Rudy, młody i zdrowy człowiek, zawsze żartobliwy, lubiał głośno pokrzykiwać, każdego witał z daleka, pytał o zdrowie rodziny i sąsiadów. Mieszkał na wschodnim wylocie miasteczka, posiadał także swój własny sklepik, do którego prowadziły cztery stopnie kamiennego głązów.

Czerwone słońce przez konary piniora, świeciło z ukosa na gromadkę butelek stojących na balkonie, także i cuda wyprawiało przeszywając kolory trunków, które sami kupcy fabrykowali przy pomocy amant gotowanej wody i rozcieńzonego alkoholu. Pietrek siedział na pierwszym rzędzie kamiennych schodów i trzymał na kolanach "balaję" (kosz) z kukurydzą, z której koń Libuno wyjadał spokojnie. Futro sępał jako znak koni, znał się na ich kupnie i tresowaniu. Rudy nigdy go dzisiaj, bo nazajutrz rano miał jechać na fazendę, aby kupić świnię. Znał się na wyrobach marsarskich i to dawało mu znaczne dochody. Umiejętność boczłkow wędzonych trzymał w tajemnicy i tym przewyższał swoich rywali w handlu.

Z daleka dostrzegł grupę polskich chłopów oglądających się niechętnie cydowanie.

— Hej! Chłopy! — zawołał donośnym głosem — chodźcie no tu.

— Słyszycie, po polsku wota — szepnął uradowany Brządek.

— To jeden z naszych tyłaj już się osiedlił — tłumaczył Dębniak — chodźmy do niego, to mój znajomy, razem budowaliśmy Miserypiędy (szpital), uciulął trochę wentynów i zabrał się do spekulacji.

Kiedy byli parę kroków od niego, Rudy wżrasnął beztróskim głosem:

— No i co? Kiedy robicie przewożyny? Chłopi zdebieli.

— Niby kto? — burknął Figura.

— Niby wy, bo ja już od dawna tu.

— Skąd takie chypkie wieści? Czy Duch św. cię natchnął?

— Ho, ho, my tu wszystko wiemy. Nawet wam wiepra uszłałachano no na znak dobrego interesu — no czy nie?

— No tak, ale to było daleko, a wy już...

Pietrek, aby sobie dodać uznania i wyróżnienia wyszukanego kupca dodał:

— Parobki Mantinha zrobili zakupy u mnie, aby wam wystarcząły na tydzień...

— Ewyhyh! — Teraz domyśleli się nowi fazenderzy, jak to odrazu stawa obiega po dzielnicy, gospodarze, obszarnci!...

Tomek podpisał się pod bok, pochrzakiwał dufny w siebie — jak się

Rzeczy Ciekawe i Prawdziwe

O ATOMACH

(Użyteczność radioizotopów)

IV

Radioizotopy odgrywają wielką rolę w obliczaniu — "wieku" warstw podziemnych oraz mineralów.

Radioizotopem zwie się izotop radioaktywny, który podlega ustawniczej zmianie, t. j. zmienia się w inny element i traci swą aktywność, za- lub traci stopnia radiacji, ja- kie jest wydale! Izotopy zatem mogą istnieć miliony lat lub zaledwie sekunde, a nawet minie.

Celem stwierdzenia, jaki jest wiek "pewnych" warstw ziemi, bierze się za podstawę węgla jako pierwiastek chemiczny, występujący w przy- rodzie w 3 odmianach: jako diament, grafit oraz bezpos- tałowy. Wszystkie bowiem organizmy żyjące składają się głównie z połączeń węgla z tlenem, wodorem i azotem.

Tak np. ciało człowieka o wadze 70 kg. zawiera 12 kg. węgla, 44 kg. tleny i 6 kg. wodoru.

Węgiel jest radioizotopem wydającym z siebie promie- nie beta, o których już mówi-aliśmy. Procent węgla jest

stały w organizmach ży-jących. Gdy te zamierają, pro- cent ten zmniejsza się, ponie- waż węgiel również ulega rozczłonkowaniu, czy jakiejś pewnego rodzaju rozkładowi.

Jeden gram węgla wyciąga- niety z jakiegos zwierzęcia czy organizmu wegetatywno- go, zaraz po jego śmierci, wy- daje z siebie 15,3 promieni na minutę. Ilość tych pro- mieni zmniejsza się o połowę co każdych 5.568 lat. Ina- czej mówiąc — z ilości pro- mieni, wychodzących z węgla zawartego w jakimś organi- zmie już nieżywym, możemy ustalić wiek szkieletu lub ja- kiejsz warstwy ziemnej do 20 tysięcy lat.

Jesli chodzi o zbadanie wie- ku jakiegos minerału należy zaobserwować procent uranu, w otworu ponieważ uran roz- kładając się — przemienia się w ołów.

Trzymając się powyższz za- sady — obliczono, że pewne warstwy skał w Kongu (Ka- tanga) liczący w przybliżeniu 650 milionów lat.

Komuniści na świecie stanowią mniejszość

Panstwa	Ludność	Liczba członków	Procentowo
Chiny	640.000.000	14.000.000	2,18
Rosja	209.000.000	8.000.000	4,11
Polska	30.000.000	1.123.000	3,58
Niemcy Wsch.	17.000.000	1.427.000	8,10
Rumunia	17.500.000	807.000	4,60
Czechosłowacja	13.000.000	1.400.000	9,15
Wietnam Połudn.	13.000.000	460.000	3,45
Węgry	9.800.000	403.000	4,11
Korea Póln.	9.100.000	1.108.000	12,96
Bulgaria	7.700.000	484.000	6,29
Albania	1.400.000	53.000	3,78
Mongolia Zewn.	990.000	42.000	4,32

Przegląd francuski Revue Nouvells zamieścił dane o- ficjalnie opublikowane przez Kremlin w marcu ub. roku, według których istnieje na całym świecie 87 partii komu- nistycznych, liczących ogó- lnie 36 milionów członków, z tych 30 milionów żyjących w 12 państwach za Żelazną Kurliną.

Statystyka powyższa przed- stawia się jak następuje:

DZIAŁ POETYCKI

VII.

Wyjątek z "BENIEWSKIEGO"

Chodzi mi o to aby język giętki
Powiedział wszystko, co pomysłi głowa;
A czasem był jak piorun jasny, przedki,
A czasem smutny jako piśń stepowa,
A czasem jako skarga Nimfy miętki,
A czasem piękny jak Aniołowa mowa...
Aby przeleciał wszystko ducha skrzydłem...
Strofa być winna taktem, nie wędziłem.

Z niej wszystko dobyć, zamgląc ją tęsknotą;
Potem z niej lyskać błyskawicą cichą,
Potem w promieniach ją pokazać złotą,
Potem nadętą dawnych przodków pychą,
Potem ją utkać Arachny robotą,
Potem ulepić z błota, jak pod strychą
Gniazdo jaskółcze, przybite do drzewa,
Co w sobie słońcu wschodzącemu śpiewa...

I gdyby stary ów Jan Czarnoleski
Z mogli powstać: on toby zrozumiał,
Mysiąc, że jakiś poeta niebieski,
Który mu w grobie nad lipami szumiał,
Słyszy, ubrany w dawny rym królowski,
Mową, którą sam przed wiekami umiał.
Potem był, cicho mżąc, rozważał w sobie,
Że nie zapomniał mowy polskiej — w grobie.

Juliusz Słowacki

Objaśnienia

Juliusz Słowacki, jeden z trzech — obok Mickiewicza i Krasińskiego — wieszczów poezji polskiej, urodził się w Krzemieńcu 4 września 1809. Na krótko przed wybuchem powsta- nia 1830 opuścił Warszawę udając się do Paryża, gdzie pozostał aż do śmierci w 1840. W 1927 pochowany na Wawelu w Krakowie.

Mistrz formy poetyckiej, z języka polskiego zrobił "pac- cierz co placze i piorun co błyska". Jako poeta, przez wielu stawiany w jednym rzędzie z Mickiewiczem.

Ważniejsze utwory: "Kordian", "Mazepa", "Balladyna", "W Szwejcarciu", "Ojciec Zadziumionych", "Anielli", "Beniow- ski", "Książę Niezłomny", "Król Duch".

W podanym wierszu wyrażenie: Arachny robota ozna- cza siatkę pajęcą. Jan Czarnoleski oznacza Jana Kochanow- skiego z Czarnolasu, zwanego "księciem poezji polskiej".

Najwięcej członków liczy Komunistów partyjnych jest włoska partia komunistyczna — 50 tysięcy.

1.800.000, Indonezyjska — Co jest ważny, to fakt, że 1.500.000, Francuska — z roku na rok rosną szeregi partii komunistycznych na całym świecie, zmuszając państwa o rządach demokra- tycznych do przyspieszenia rozwiązań t. zw. kwestii społecznej.

W Afryce

Dr. Kazimierz Sienkiewicz — Rio de Janeiro 1962 r.

Malarstwo Polskie — Poprzez zastęp słynnych nazwisk !!!

to niego grupował się ówczesny świat artystyczny. Sztuka była dla niego darem i talentem oraz drogą do wychowania społeczeństwa. Był twórcą realistycznej ujętego pejzażu polskiego; szczególnie miłował Tatry. Oprócz zainteresowania tematami historycznymi, zajmuje się malarstwem ilustra- cyjnym.

Józef Brandt, 1841 - 1915, studiował w Paryżu, razem z Kowalskim, pod kierunkiem Juliusza Kossaka, a następnie w Monachium. Ważniejsze płótna: "Powitanie stepu", "Bitwa pod Chocimem", "Zasadzka", Wyjazd Jana II z Wilanowa".

Józef Chelmonski, 1850 - 1914, uczeń szkoły Gersona i Akademii w Monachium, przebywał wiele czasu we Francji, zasłynął jako jeden z czołowych pejzażystów. Jego obrazy, które znajdują się w największych muzeach Europy i Stan- ow Zjednoczonych, oddają przepięknie czar i nastroj ziemi polskiej, okraszony tonami, zmieniających się pół roku. Naj- lepsze z prac są: "Orka", i "Odwilż", która zdobyła sławę w Paryżu w 1876 roku.

Władysław Zakrzewski, pejzażysta; wśród prac wyróżnia się "Noc na mozu".

Rodakowski, powiększa grono wielkich artystów, dzięki diugoletnim studiom we Francji i wychowaniu się pod czu- lym okiem Matejki. Był on dyrektorem Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, zastępując Matejkę. Portret "Matki" i obraz "Kardynała", wystawione w Salonie, zyskały mu na- leżną sławę.

Michałowski, współczesny Rodakowskiemu, również zna- mienity, wybił się plótnem "Sarża hurarów".

Leon Wyczółkowski, 1852 - 1936, studiował w Warszawie, Krakowie i Monachium. Był profesorem Akademii Sztuk Pięknych w 1890 roku. Wychowany przez Matejkę, przyjął jego kierunek, malując: "Maryna Mniszkówna", "Chrystus" i obraz "Kardynała". Jako grafik odznaczył się opra- cowaniem tek: "Stare miasto", "Kraków", "Wawel", "Lublin".

Julian Fałat, 1853 - 1929, akwarelista i pejzażysta, lu- bował się w scenach myśliwskich. W 1895 był dyrektorem Akademii Sztuk Pięknych.

Jest gorącym patriotą i walczy o cierpiącą Ojczyznę, star-ając się podnieść ducha narodowego. W postępowej seriali dzieł wykazuje się Polski i udowadnia, że Rosja i Prusy, ów- czesni i dzisiejsi oprawcy Narodu, niegdyś byli jej wasalami.

Jest niepospolitym artystą o bezgranicznej indywidualno- ści, nieznającym skrupowania sztywnymi ramami tworzenia. Arkańska sztuki są dla niego jedynie podstawą rozpoczęcia pra- cy, dalej wpada w dziedzinę fantazji i samostnego przelewa- nia idei na płótno. Tło historyczne wprowadza powagę i głę- bokość.

Dziela jego to zbieżne połączenie pierwiastków sztuki i ogólnymi wiadomościami z zakresu nauki, filozofii, psycho- logii. Stara się otworzyć epokę e przedstawić prawdziwie i wiernie odbicie postaci, w niej udział biorących; modele po- trafił wybrać z wrodzoną trafnością, wśród wszystkich klas społecznych. Każdej postaci nadawał właściwy charakter, rozjaśniając jeszcze swoim światłem wewnętrznym.

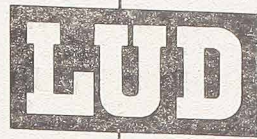
Ostatnie dzieło — "Triumfalny wjazd Joan d'Arc do Reims". Poza twórczością własną interesuje się również in- nymi malarzami, a zwłaszcza utalentowaną młodzieżą. W celu rozwoju sztuki i obudzenia zamiłowania, dzięki niemu, została stworzona Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie, 16-7-1873, której też był pierwszym dyrektorem.

Poza tą dwójką genialną, choć w innym zakresie, bo ży- ciałą wiejsko, dworów ziemiańskich oraz przyrody, podążają Juliusz Kossak, uczeń Horace'go Verne'ta, i jego syn Woj- ciech. Posługują się oni przeważnie akwarelą, kresląc wyra- żenie sceny rodzajowe polskie. Czas i charakter epoki jest zachowany z równą prawdziwością, jak rucy czy forma za- chowania się, malowanych postaci. Najważniejszym ich dzie-łem była "Panorama Racławicka", niegdyś troskliwie pre- chorywana we Lwowie. Arcydzieło to odznaczało się pięknym korytelem, naturalną wielkością osób, zwierząt i przedmiotów, prawdziwym złudzeniem życia.

Juliusz Kossak był nauczycielem niezliczonych adeptów i artystów nasładowców, dla których koń, rycearz i zbroja sta-ły się ulubionym motywem.

Aleksander Gierymski, 1849 - 1901, studiował w Mona- chium i po tym we Włoszech, gdzie powstały jego pierwsze prace "Gra w morza" i "Austeria rzymska". Najdoskonalsze dzieła, pełne humanistycznej treści powstają w Warszawie: "Święto trąbek", "Paskarze". Dużo czasu i rysunków poświę- cił Stołcu, jej placom, parkom i ulicom. Z Warszawy wy- jeżdżał do Włoch i do Francji, udoskonalając problemy świa- tła i barwy. W Paryżu powstają piękne kolorystyczne prace: "Zmierzch nad Sekwaną" i "Wnętrze kościoła św. Marka w Wenecji". Jest on prekursorem polskiego impresjonizmu.

Wojciech Gerson, 1851 - 1901, znakomity i płodny pej- zażysta i artysta historyczny, wychował całe pokolenie wraz z Chelmonskim, Stanisławskim i Wyczółkowskim na czele. Ko-

O MAIOR JORNAL POLONES DO INTE- RIOR PARANAENSE
FUNDADO EM 1920

BOA IMPRESSÃO VASTA DISTRIBUIÇÃO TRADIÇÃO

Circulação

E O PRIMEIRO EM TERRAS DO INTERIOR PARANAENSE!

Penetracao

E O PRIMEIRO EM PENETRACAO NOS LARES DO INTERIOR!

Vantagem

O "LUD" CONTA COM MILHARES DE LEITORES QUE TEM O QUE VEN- DER E COM QUE COMPRAR

E FAÇA AGORA SUA ASSINATURA

ANUNCIE NO LUD

REDAÇÃO E ADMINISTRAÇÃO — RUA CABRAL 846 FONE: 1-1067 — CAIXA POSTAL 152 — CURITIBA - PARANA

Jacek Malczewski, 1855 - 1929, profesor Adakemii Sztuk Pięknych w Krakowie, wybił się symbolizmem tematu. Zna- ne obrazy: "Będne koło", "Moja muza", "Skowronek", "Za- truta studnia".

Zofia Stankiewiczowa, 1864 - 1955, tworzyła akwarele i akwaforty, opracowując je z dużą plastyką i wyrazem. Pra- ce jej są poświęcone Warszawie, zaukom, ulicom, podwór- zom, budowlom z fragmentami barokowymi i gotyckimi

Józef Pankiewicz, 1866 - 1942, odbył studia u Wojciecha Gersona, wykonując w tym czasie ilustracje w Tygodniku Ilustrowanym, zwłaszcza sceny z życia Warszawy. W roku 1886 wyjechał do Petersburga. W roku 1899 wyjechał do Pa- ryża, gdzie przyjął wpływy impresjonistów francuskich. Ma- lował: pejzaże, o charakterze nastrojowym — nocne mroki, psiowaty księżycowe, burze. Portrety i akwaforty (rysunki chemiczne wytrawiane w miedzi) były drugą gałęzią twórczą. W 1911 wyjechał do Krakowa i objął profesurę w Akademii Sztuk Pięknych po Ruszczyku.

Władysław Podkowiński, 1866 - 1895, poszedł śladem Pan- kiewicza, który też był jego przyjacielem. We Francji jest znany jako jeden z twórców impresjonistycznej szkoły fran- cuskiej w dziele pejzażu. Stworzył kilka dzieł o dziwnym symbolizmie; najbardziej oryginalnym jest "Sześć".

Antoni Kamiński był utalentowanym rysownikiem o kierunku literackim w swoich kompozycjach.

Stanisław Noakowski, 1876 - 1918, architekt i historyk sztuki, profesor politechniki w Petersburgu i Warszawie, po- zostawił szkie architektoniczne starej Warszawy.

Edmund Bartomiejezyk, grafik, wśród jego dzieł wyróż- nia się "Święta Rodzina".

Stanisław Wyspiański, 1869 - 1907, profesor sztuki sto- sowanej w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, tworzył stylizowane portrety i ilustracje. Ogólnie znane są ilu- stracje do Iliady oraz polichromia w Kościele Franciszkańskim w Krakowie.

Ferdynand Ruszczyk, 1870 - 1938, pejzażysta, studiował w Petersburgu, był profesorem w Akademii Sztuk Pięknych. Dzieła: "Ziemia", "Ucieczka" i "Ruczaż" zasługują na spe- cjalną uwagę.

K. Sichulski, ur. 1879, studiował w Krakowie i we Wied- niu, oddając się pejzażowi i karykaturom; pozostawił jesz- cze parę obrazów o treści historycznej z "Wjazdem Bolesła- wa Chrobrego do Kljowa", na czołowym miejscu.

NA POCZTOWCE Z AMERYKI

Kumoterku! Uszy do góry! CZYLI Jak głowa boli od przybytku?

Kto to tak mówi i do kogo? Kto? Mniejsza z tym kto, gorsza sprawa, że ten ktoś do mnie wola i karci mnie za smutne, ponure, czarne, chmurne i zgoła beznadziejnie myśli, wypisywane w tych moich pocztówkach. Przecie w Ameryce chyba nie tylko bezrobocie i wrwanie głowy z nadmierną produkcją...

Niestety te braki są bolesne i co tu dużo gadać, przemleć ich nikt nie potrafi, chyba że ktoś oplotwa we wszystko i nie czuje jak drugiemu bida dokucza. Napisał ktoś niedawno książkę "Ta Druga Ameryka" i opisał szeroko, z fotografiami...

W rzeczywistości Ameryka to kraj bajejnie bogaty, potężny, postępowy. Produkcja stali doznała kilka lat temu do 120 milionów ton rocznie, a jeżeli teraz spadła do jakichś 80 milionów, to nie dlatego, że fabryki więcej wyprodukować nie zdążają...

tych co na stali robią interesy, wieknie i marle... I tu się pokazuje, że sprawa nie jest taka prosta i łatwa. — Kompanie stalowców używają do swoich obrotów handlowych kapitału złożonego u nich w formie tak zwanych "akcji giełdowych", a tych są setki tysięcy, a nawet miliony. Kompanie wypuszczają takie akcje każdy...

Każdy ma nadzieję, że obecna zjawiska papierów wartościowych, chociaż już jest dość niepokojąca, nie pójdzie tak daleko jak się to stało w roku 1929. Kiedyś najpierw w Stanach Zjednoczonych, a później w całym świecie...

WŁADYSŁAW NEUMANN

(Na marginesie przetargów o Berlin) Gdańsk w roku 1939 — Berlin Zachodni w roku 1962

Tak jak Gdańsk stanął w roku 1939 jedynie pretekst do nowej agresji Hitlera — ataku na Polskę, jako wstęp do chęci opanowania całej Europy — tak obecnie nowe zdążanie do podporządkowania sobie ostatniego najbardziej na wschód Europy postawionego bastionu kultury zachodniej i świata wolnego, to jedynie nowy etap ku rozszerzeniu władzy i welenia Berlina Zachodniego w orbitę Sowietów, by nieprzekraczając im w ich dalszym pochodzie na Zachód. Najmniejszym objawem w chwili obecnej jest fakt, że właśnie ci na których potędze mili-

nadzieja że droga ustępstw i przetrwania mogłyby Stany Zjednoczone dojść do trwałego porozumienia z Sowietami. Doświadczenie przemyśleń przez nas kart historii uczy nas przecie, że dyktatura dająca do podboju świata nie zadowolili się nawet najlepszym kesem, przeciwnie, ustępstwa budzą tylko jeszcze większy apetyt imperialistycznych dążeń, ta jak zapewnienia Hitlera w roku 1938 iż oddanie mu Sudeetów i przyłączenie tego terytorium czeskiego do Trzeciej Rzeszy, — to ostatnie rozczelenia terytorialne Niemiec.

Nadzieja stałego porozumienia między Ameryką Północną a Rosją jest nie dlatego utopią, iż Prezydent Kennedy mówi i myśli po angielsku a Premier Związku Radzieckiego po rosyjsku. Przyczyna leży w tym, że pierwszy z nich jest człowiekiem opierającym swoje przekonania, myśli i poglądy na ludzkości, na sprawiedliwości i na nienużalności zobowiązań, układów i traktatów, na tradycji wiekowej narodu milującego wolność słowa, wolność osobistą i niezależność jednostki, jako niezniszczalne walory kultury i cywilizacji — podczas gdy drugi o mentalności charakterystycznej dla wszystkich tych co wchłonęli w siebie tradycje terroru — białego i czerwonego Caratu...

Al. Smoter.

ROK 1953

Rok obchodu pierwszego stulecia — (Centenario) — politycznej emancypacji Parany.

Rok wielkich obchodów rządowych i pięknej manifestacji sympatii i przywiązania polskiej kolonii do nowej ojczyzny.

W roku 1953, był gubernatorem Parany dr. Bento Munhoz da Rocha Neto. Postawił się on by obchód stulecia emancypacji Parany odbył się wspaniale i by pozostawił po sobie długotrwałą pamięć u potomnych.

W tym celu utworzył się wielki komitet obchodów stulecia, w którym obok Brazylijan pracowali podkomitety kolonii polskiej, włoskiej, ukraińskiej, japońskiej i innych.

Uroczystości obchodu trwały dwa tygodnie, od 7 do 23 grudnia. Punktem szczytowym obchodów był dzień 19-go grudnia, w którym w 1853 roku dr. Zacarias Gois Vasconcelos objął rząd w Paranie.

Podkomitet polski, oprócz pracy nad uczczeniem stulecia politycznej emancypacji Parany krzątał się jeszcze nad uczczeniem stulecia polskiej emigracji do Parany.

Zacząca się ona od Hieronima Durskiego i szła poprzez dziesiątki lat, wzmagając się ciągle liczbowo aż do dni obchodu. Element polski zajął pierwsza miejsce w kolonizacji Parany. Świadom swego przyczynienia się do rozwoju kraju, pragnął zmanifestować to w obchodzie i wyrazić swe uczucia sympatii i przywiązania do Nowej Ojczyzny.

Prezesa i duszą komitetu brazylijsko-polskiego był dr. Edwin Tempki, który pracował gorliwie przez cały czas przygotowań, by obchód historycznej daty wypadł jak najświetniej.

Wybrał on do pokazania brazylijskiej publiczności najpiękniejsze zwyczaje etnicznej (narodowości) polskiej. Były to dożynki i wiejskie wesela.

Zachęcił koloniję polską do sprowadzenia strojów wiesniaków polskich, Łowiczan, Krakowiaków, Górali i Ślązaków. Ubrał w nie kolonistów z Afonso Pena i z Santa Cândida i sfilmował ich w kompanii filmowej Hermes Gonçalves.

Stworzył z nich dwa filmy, wesela polskie na kolonii Afonso Pena i dożynki w Santa Cândida.

W dożynkach przedstawił wspaniale piękne typy starych gospodarzy obok teźnyż fizyczne i zachwyca się momentem żniw plecieniem wianka z kłosów pszenicy i złożeniem go na ołtarzu w kościele na Santa Cândida pod Kurytybą.

Film był dziewięć w języku portugalskim. Z okazji równoczesnego stulecia emigracji polskiej do Parany zakrzętnęli się polscy artyści w Kurytybie, panowie Tadeusz Morozowicz i syn i skomponowali hymn śpiewany i grany na cześć polskiego emigranta.

Hymn ten brzmiał:

PINIÓR

CURITIBA (KURYTYBA) sławne miasto w Brazylii

Cześć ci polski emigrancie!

Sto lat temu, pierwszy Polak Wyładował na tej ziemi By pracować, by odczekać Aż los kraju się odmieni I pozwoli wędrowcom Do dom wrócić znów.

Tą nadzieją przepojony Z pełną wiarą w swe zwycięstwo, Jechał w brazylijską puszcze, Przeciwstawiając swoje męstwo Dzikim lasom nieprzybyłym Dziś — kwitnący las.

Cześć ci pierwszy emigrancie Cześć ci, cześć i chwala Cześć Polaku i tej ziemi Która cię wydała

Dumą serca nasze rosną Patrząc na kwitnące pola Wasza to sprawiła praca Wasza siła, wasza wola, Że kraj dziś w rozkwicie żyje W dobrobycie lud.

Cześć ci pierwszy emigrancie Cześć ci, cześć i chwala Cześć Polaku i tej ziemi Która cię wydała

Korzeniami tuszy wrośli W brazylijską świętą ziemię W sercu wdzięczność zachowamy Nowe wychowując plamię Które niechaj będzie spłata Za przylutek wasz.

Nigdy jednak nie zapomnię Tęskne serce me tulące O dalekiej ziemi ojców Za nią dusza moja płacze

Casa 3 "B" Casa Pavão RUA RIACHUELO, 308 RUA MAL. FLORIANO, 10 HIPOLITA DOPIERSKIEGO

Ma na składzie tak w jednym domu jak i drugim wielki wybór ubrań gotowych, kapeluszy, bucików, koszul. — Artystyczne woryłki dla mężczyzn, kobiet i dzieci. PO CENACH FABRYCZNYCH — ATACADO E VAREZAS

Mimo szczęścia, dobrobytu Nigdy nie zapomni jej.

Cześć ci pierwszy emigrancie Cześć ci, cześć i chwala Cześć Polaku i tej ziemi Która cię wydała.

Hym ten był śpiewany i grany na sali Związku Polaków 'União' w Kurytybie i w Towarzystwie polskim w Afonso Pena. Obchody stulecia stanu Parany i stulecia polskiej emigracji do Brazylii odbyły się z całym powodzeniem i ze szczerą ciał, jak wszyscy tego pragnęli.

Powodzenie to należy zawdzięczyć wielkiemu postępowi kolonii polskiej na polu oświaty i współzawodniczenia z innymi etniami. Jest to widoczne gdy się porówna występ kolonii polskiej w 1903 roku na 50-lecie emancypacji Parany z występem na jej stulecie w 1953.

W roku 1903 posiadała kolonia polska tylko rolników, którzy karczowali lasy, otwierali drogi w głąb kraju i produkowali żywność. Produkowali oficjalnie jak to pokazali w wystawie wystawionym przez p. Kazimierza Warchalowskiego.

Inteligencja polsko-brazylijskiej prawie nie było. Była tylko nieliczna przybyła z ziem polskich pod zaborem austriackim z powodu niezajomości kraju, stosunków i ludzi nie mogła rozwinąć działalności na skalę godną uwagi.

Natomiast na obchodzie stulecia Parany w 1953 kolonia polskiej przedstawiała się pod każdym względem ważnie i interesująco. Rolnicy, producenci żywności, artyści i poważani przez wszystkich pozostali w głębi obchodu. Na front wystąpiła polsko-brazylijska inteligencja, która była we wszystkich zawodach.

Wystąpili deputowani do kongresu federalnego i nowego, lekarze, prawnicy, inżynierowie, profesornowie i uniwersytetowcy, urzędnicy, artyści, pisarze, dziennikarze i polskie duchownictwo z księżmi Misjonarzami na czele. Łącznikiem między rolnikami w głębi a inteligencją w froncie obchodów były występy, chóry, tańce i defileta etnicznej etniczności (narodowości) czyli polskiego rolnika w dożynkach i dożynkach.

Dwoma świecznikami, jakby płonącymi pochodniami obchodu byli deputowani federalny dr. Ostojka Rogozka i lekarz Edwin Tempki.

Pięknie i świetnie przedstawiali oni polską kolonię obchodzie stulecia, za co cześć im i chwala, terra i forma.

Kurytyba przez szereg dni, od 7 do 23 grudnia podniosłym nastroju uroczystości, konferencji, przetargów i podejmowania wybitnych meźów stanu.

ODPUST W ARAUKARII

(W Zielone Świątki)

Na uproszenie Łask Duchy Świętego, Parafia Matki Boskiej Lekarki w Araukarii, odbędzie się w niedzielę, dnia 10 czerwca wielka festa, poprzedzona noweną. W dzień odpustu, oprócz Mszy św. o 7, 8 i 19 godz. Msza św. uroczysta z kazaniem odpustowym i procesją o godz. 10-tej rano.

Po południu na placu przy Kościele parafialnym będzie do dyspozycji gości: smaczne szurasko, kury pieczone, różne zakąski, kawa, napoje oraz najrozmaitsze rozrywki i licytacja prosiaków, kur, tortów, napitków i różnych innych fantów.

Dochód na dokończenie wieży kościoła parafialnego.

Zapraszamy wszystkich Rodaków, a zwłaszcza pochodzących z Araukarii i mieszkających w Kurytybie i przedmieściach: jak Portão, Vila Feliz, Capão Razo i innych.

Ofiary na Plac Polski

- LISTA N.º 41 - p. José Drula - Orleans - Paraná
- Jose Drula Cr\$ 1 000,00; João Firszt 200,00, Antônio Kaminski 200,00, João Goelma 100,00, Silvestre Wisniewski 100,00, Edmundo Kaminski 100,00, Francisco Hales 100,00, Ladislaw Sulz 100,00, Leopoldo Obzut 100,00, Teodoro Obzut 50,00, Vitor Homan 50,00, Amancio Mendes 5,00, João Obzut 50,00, Anônimo 100,00, Sigismundo Szycha 50,00, Afonso Drulla 100,00, Alcides Grochowski 100,00, Antônio Grochowski 100,00, Erminia Grochowski 20,00, Agostinho Drulla 100,00, Pe. Paulo 500,00, João Litza 50,00, Orlando Drulla 100,00, Rodolfo Kloss 100,00, Silvestre Kloss 20,00, João Homan 100,00, Bruno Cohene 50,00, Leonardo Charneski 20,00, Estanislau Biernacki 50,00, Afonso Kula 50,00, Roberto Grochowski 20,00, Miguel Biernacki 30,00, Francisco Tokarski 50,00, Francisco Jabłonski 20,00, Augusto Tokarski 20,00, Lidardo Biernacki 20,00, Inácio Biernacki 100,00, Francisco Muszyński 100,00, Józef Łasko 400,00, Albino Wilczek 1 000,00, Carlos Kallnoski 200,00, Carlos Obzut 500,00, Afonso Wisniewski 100,00, Jan Górkki 100,00, Anonim 20,00, Nonez Zetej 35,00. - Razem Cr\$ 8 700,00.

- LISTA NR. 73 zebrana przez David S. Narloch - Rio Negro, Pr. David S. Narloch Cr\$ 1 000,00, Teodoro Langowski 500,00, Zuzanna Matylda Koppe 100,00, Domingos Severino Narloch 500,00, Celestino A. Narloch 500,00, Bronislaw Gogola 200,00, Zygmunt Vicente Decke 300,00, Alojze Kodakiewicz 100,00, Agnoliario Rudnicki 100,00, Nechemjasz Zyrzyk 100,00, Lara Goldstein 100,00, Antonio Carlos Narloch 200,00, João Francisco Frank Narloch 100,00, Leon Kowalczykowski 200,00, Jan Nadrowski 200,00, Antonio Narloch 200,00. Razem Cr\$ 4 400,00.

Wszystkim Szlachetnym Ofiarodawcom jak najserdeczniejsze podziękowania składa KOMITET.

OFIARY

NA FUNDUSZ "LUDU"

- Przew. Ks. Br. Ostropolski z Posadas Cr\$ 700,00
Pan Maria Mizga z Rio Claro do Sul Cr\$ 200,00
P. Anna Korc-Wielewicka z Massaranduba Cr\$ 100,00

NA KAPLICĘ W ZIEMI ŚWIĘTEJ

- P. Franciszek Kalisz z Ponta Grossa Cr\$ 100,00
P. Napoleon Głenski z Ponta Grossa Cr\$ 50,00
P. Władysław Górka z Ponta Grossa Cr\$ 50,00
P. Tomasz Koza z Ponta Grossa Cr\$ 50,00

NA PLAC POLSKI

- Ks. Antoni M. Kuczerowski, SBD, w mieście Księżycy Salazjanów polskiego pochodzenia Cr\$ 10.000,00
Pauli Amélia Kurowski z Pórtó Alegre Cr\$ 1 500,00
Tadeusz Chudzikiewicz z Campos Novos Cr\$ 500,00

NA SEMINARIUM

- N. N. z Kurytyby Cr\$ 100,00

Wszystkim szlachetnym ofiarodawcom jaknajserdeczniejsze podziękowania: Bóg zapłać! Redakcja i Administracja "Ludu".

Apel do Szanownych Współpracowników "LUDU"

Prosimy uprzejmie naszych oddanych Współpracowników, by zechcieli nadsyłać swe artykuły do Kalendarza "LUDU" na rok 1963. Tematy brazylijskie czy polonijne z tegoż terenu będą szczególnie mile widziane. REDAKCJA.

W 18-tą Rocznicę zwycięstwa Oręża Polskiego pod Monte Cassino - Towarzystwo-Kulturalne popołudnie w Stowarzyszeniu Dobroczynno-Kulturalnym Polaków w Brazylii. Zarząd zaprasza na PP. członków i serdecznych przyjaciół, 27 maja, o godzinie 17-tej.

EDWARD ŻYDOWICZ - Prezes

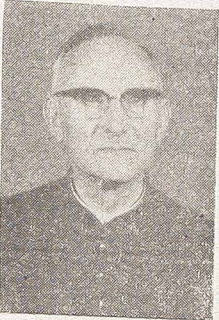
CASA SAITO LIMITADA

NAWOZY - MASZYNY - MOTORY
NASIONA - POMPY - TRAKTORY
CENTRALA I WSZELKIE NARZĘDZIA ROLNICZE
Kludat filialny - Ulica Carlos de Carvalho, 366 - C. P. 930
KURYTYBA - PARANA
PROSIE O KATALOGI I INFORMACJE.
Firma chce zadzwolić swoich klientów pod każdym względem.

Um Soldado de Cristo

Por ESTANISLAU ZELIK.

No conceituado "Lud", órgão de Imprensa puramente católica, instrutiva e sadia - com muito prazer leio comentários sobre o progresso dessa ou daquela paróquia e sobre os sacrifícios de seus abnegados vigários. Com referência ao assunto não poderia calar-me e nem ficar de braços cruzados ante as grandes obras realizadas por nosso estimado vigário, Cônego Estanislau Polom, da paróquia de Barão de Cotepeju, Rio Grande do Sul, e, talvez cometera imprudência se não externasse em público o sacrificio desse "Cura das Almas" e em poucas palavras das apresentasse num quadro em parte, a sua biografia. Ela:

Revmo. Pe. Inácio Polom

Num belíssimo dia de 22 de fevereiro do ano de 1906, na pequena Vila de Santa Teresa, no Município de Bento Gonçalves Est. R.G.S., num lar humilde mas por Deus abençoado nasceu um belo e robusto menino, Seus pais Inácio Polom e Marianna Silveiras (vindos da Polónia em 1882) radiantes de alegria por verem sua escadaria aumentar com mais um degrau (degrau esse solidamente preso com os pregos de Ruy Barbosa, Mickiewicz i Sienkiewicz) i devotos de Santo Estanislau (Kostka, em comum acordo, na pia batismal deram-lhe o nome de Estanislau. O menino foi crescendo de ano em ano, sempre submisso e obediente aos pais. Esses não mediram sacrifícios em benefício a seus filhos e vendendo que o pequeno "Stasio" possuía grande amor pelos livros, matricularam-no numa escola particular, (devemos adiantar aqui, que naquele tempo havia escassez de aulas e professores).

Na escola primária, o pequeno Estanislau sempre obtinha a distinção entre seus colegas. Seus pais sobremaneira entusiasmados com o progresso escolar do garoto e vendo nele a vocação sacerdotal não titubearam nem um instante para interná-lo no Seminário. Mesmo com grandes sacrifícios, o sonho de Inácio e Marianna foi coroado de êxito, pois em 1917 o pequeno Estanislau, idolo do lar, com apenas onze primavera de existência terrestre, ingressou no Seminário Menor Imaculada Conceição na cidade de São Leopoldo. Com dedicação ao estudo e obediência a seus mestres, com brilhantismo, Estanislau, em 1924 concluiu os cursos ginasiais. No ano seguinte já vestido de batina, veste essa que lhe serviria para toda vida, ingressou no Seminário Maior de São Leopoldo para cursar a Filosofia e Teologia.

PARA DEPUTADO FEDERAL

ZEFERINO PIANOWSKI

Cédulas - Avenida Republica Argentina. - Fone: 4-4149 CURITIBA

dedicar-se à salvação das almas cuja missão recebera de Deus Omnipotente. No dia 4 de novembro de 1930 foi ordenado sacerdote pelo Revmo. e Exmo. Sr. D. João Becker arcebispo (do então) de Porto Alegre, para no dia 6 do mesmo mês rezar a primeira missa em Vila Aurea no Município de Erechim (hoje pertencente ao Município de Gaurama).

Durante três meses, Pe. Estanislau trabalhou como coadjutor em Vila Aurea sendo depois transferido para a paróquia de Getúlio Vargas, também como coadjutor, onde durante dois anos lutou dentro de sua lema que até hoje o conserva "com Cristo e por Ele".

Em 1933 foi transferido para coadjuvar na paróquia de Erechim onde durante um ano entregou-se de corpo e alma à luta contra o mal que naquele tempo assalava principalmente a colônia polonesa, mal esse que em parte dividiu os católicos e momente em Floresta - (hoje Bairro de Cotepeju) - O incansável Pe. Polom batalhou muito para reunir novamente o rebanho disperso e mesmo com muito sacrificio mas também com muita satisfação viu todas as ovelhas dentro do aprisco. Não baldarão seus esforços, porque em 1934 por ordem diocesana assumiu o Curato de Floresta cujo povo o esperava de braços abertos.

Sempre dinâmico, destemido e confiante em Deus, arragado nas mangas e jogou-se no trabalho de dificuldades em prol do povo humilde. Seu heroísmo foi coroado de pleno êxito, pois em 1938 recebeu as honras merecidas sendo nomeado pároco da novel paróquia de Sta. Rosa do Rosário. Naquela benfideia, o povo prestou-lhe significativas homenagens em retribuição a sua dedicação e amor paternal.

Quando "quebra-cabeça" custou a organização da paróquia, é só Deus e ele sabem. Sem temor de cometer qualquer equívoco, deve adiantar aqui e com muita certeza que esse sacerdote, nas horas caladas da noite, quando seus paróquianos depois de árdua labuta sob o sol castigante do verão ou nos dias gelidos de inverno dormiam seu bom sono, éle, com os olhos erguidos para o Alto e o Terço na mão rogava à Virgem Santa que o auxiliasse, que lhe desse as forças necessárias as quais utilizaria para maior glória de Nosso Pai Eterno. A Srna. do Santo Rosário não o desaparamos nas súplicas. Imediatamente providenciou na construção do hospital que muita falta causava ao povo, pois a paróquia era imensa como o céu e ainda embora dela já desmembraram-se treze paróquias ou sejam: a de Erval Grande, São Valentim e Barra do Rio Azul.

(Continua no próximo numero)

PARA DEPUTADO ESTADUAL

Thadeo Sobocinski

CANDIDATO DE CONFIANCA da colônia polonesa, em defesa dos lavradores, da pequena indústria e do pequeno comércio. Lutou pela DEMOCRACIA com a F.E.B. na Itália.

ESCRITORIO: Rua Voluntários da Pátria, 475 - 12.º andar - Sala 1202 - Edifício ASA - Curitiba - Paraná.

Para o bom funcionamento do ESTOMAGO e INTESTINOS usar ELIXIR WESTPHALEN

Lekarze:

DR. ED. TEMPSKI
Praktykuje w szpitalach w Polsce
Przyjmuje od godz. 8-ej do 12-ej.
Rezydencja: - Ulica 7 de Setembro 3230, - Fone: 4-5921 CURITIBA - PARANA

DR. GABRIEL NOWICKI
Wyjtom uniwersytetu Paryskiego Byly Profesor Uniu. Paryskiego Po powrocie z Europy przyjmuje: Farmácia Steillard, Pr. Tiradentes 530, od godz. 9 - 13. - Rez.: Carlos de Carvalho 360, od godz. 15 - 17. Choroby ogólne. - Specjalność schorzenia nerek i dróg moczowych.

Dr. LUDWIK RYDYGIER
Mówi po polsku. 4 lata praktyki w szpitalach USA. Kurs specjalnej w New York. P.M.S.H. Choroby kłski odczodowej, Hermoroidy, Złoty 1. t. p.

Kons.: R. José Bonifácio 110. Przyjmuje od 10-tej do 11-30 od 15-18. - Telefon: 4-8494 Rez.: R. Amazonas Marcondes, 954, Bacacheri, - Tel.: 4-5173

VARIZES - MICROVARIZES

Pernas inchadas - Ulceradas - Pesadas - Doloridas - Com ezemas de causa varicosa - e hemorroidas, tratamento rápido sem operação

DR. MENDES ARAUJO
especialista nas doenças do reto e aparelho digestivo gastrite - Ulcera do estômago duodeno - Prisão de ventre colites - Tratamento direto do intestino na disenteria amebiana - Rua Dr. Muricy, 439 5.º andar. - Fone: 4-0268 - das 9 às 12 e das 15 as 17 horas.

DR. ST. BEMBEN
Klinika ogólna: leczy choroby kobiece, choroby żołądka, waltroby i wewnątrzne. Kons.: Praça Tiradentes, 80, 3-cie piętro, sala 308. Przyjmuje w II, III i w 9 - 12 i 15,30 - 18,30; w IV i VII od 16 - 19. Rez.: Rua Dr. Keller, 393 CURITIBA - Telefon: 4-2644

Dr. J. A. DOBROWOLSKI
Lekarz chirurg - Choroby kobiece - Klinika ogólna. Kons.: Praça Tiradentes, 332 Rez.: Rua Treze de Maio, 879 Telefon: 4-6380 Przyjmuje od 9 - 11 i od 3 - 6.

DR. KOSSOBUDZKI

KLINIKA LEKARSKA - CHIRURGIA
Przyjmuje od 9-ej do 11-ej i od 14-ej do 17-ej
w CASA DE SAUDE SAO FRANCISCO
ul. São Francisco Nr. 147 - Telefon 4-6440
Rez.: Visc. do Rio Branco 1189 - Tel. 4-3776 - Kurytyba

Advokaci:

DR. EDWARD ŻELAK
Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizacje. Przeprowadza inwentarza.

Rua Emiliano Perena n.º 10 4.º piętro - Coni. 401 (Esq. Pr. Zacarias) - Edif. Quinco Cabral. - Telefon 4-0276 CURITIBA

Dentystyci:

DR. WINCENTY FLENK
Godziny przyjęć: od 8 - 11 od 2 - 6. Rua Voluntários da Pátria, 620 - Curitiba.

Dr. Hieronim Lubaszewski
CHIRURG-DENTYSTA
ROZMAWIA PO POLSKU
Przyjmuje codziennie od godz. 8-ej do 12-ej i od 13-ej do 18-ej.
Konsultorium i rezydencja: Rua Anita Garibaldi 1213 Au de Balco - CURITIBA.

DR. B. SIELSKI
Konsultorium: Rua Marechal Floriano 38, esquadra da Rua 15 de Novembro, 9.º andar, sala 81, przyjmuje we wtorki, czwartki i w soboty od 9 - 11, od 2 - 7, a przy Rua Paulo Graesser 200, w środy i w piątki od 2-ej do 9-tej.

DR. PAWEŁ FILIPAK - FELIKS GOLAS
Rua Cândido Lopes, 205, 2.º andar - CURITIBA - PARANA
Przeprowadza sie sprawy adwokackie oraz prowadzi sie Rachunkowość (Guarda-Livros): Przyjmuje sie od godz. 9 do 12 i od 14 do 18,30. W soboty od 9 do 12. Władają językiem polskim.

Retificadora BRASPOL LTDA.

Odnawiamy wszelkie typy motorów samochodowych. - Robotą gwarantowana i szybka. - CENY PRZYSTĘPNE.
Rua Marechal Floriano 1773 - Fone: 4-2635 CURITIBA - PARANA

Paczki PEKAO do Polski

KTO UMIE KALKULOWAĆ, TEN WYSŁA POMOC DLA RODZINY I PRZYJACIÓŁ W POLSCE WYŁĄCZNIE PRZEZ PEKAO!

Bez ryzyka, bez cła i kłopotu, legalnie, szybko i sprawnie dostarcza przesyłki z zagranicy PEKAO.

4 miliony wykonanych zleceń z całego świata w ciągu 12-tu lat istnienia paczek PEKAO - jest świadectwem zaufania.

Polecamy przesyłki specyficznie to jest wybrane z katalogu, albo przesyłki tak zw. "DO WYBORU", za które odbiorca wybiera potrzebne mu artykuły, względnie otrzymuje gotówkę.

CENTRALA i 12 Oddziałów w całej Polsce - szybko obsługuje Wasze zlecenia.

Po informacji i katalogi prosimy zgłaszać się do

PRZEDSTAWICIELKI PEKAO New York P. HALINY BERGMAN, São Paulo, R. Ana Cintra Nr. 295 a p. 51. - Tel.: 52-87-29.

Adres dla Korrespondencji - Caixa Postal 5127

FARTUSZKI - PIOTNA - "BIALHAS" - PONCZOCHY - RECZNIKI - KOSZULE - Najniższe ceny w mieście! Przed zakupem prosimy zbadac ceny w

Skład u Fabryka: R. Claudino dos Santos, 52 (Dawniej Pracza da Ordem). - Fone: 4-1698 - CURITIBA

Casa Hoffmann

ODPUST W ARAUKARII (W Zielone Świątki)

Na uproszenie Łask Duchy Świętego, Parafia Matki Boskiej Leksarki w Araukarii, odbędzie się w niedzielę, dnia 10 czerwca wielka festa, poprzedzona nową. W dzień odpustu, oprócz Mszy św. o 7, 8 i 19 godz. Msza św. uroczysta z kazaniem odpustowym i procesją o godz. 10-tej rano.

Po południu na placu przy Kościele parafialnym będzie do dyspozycji gości: smaczne szurasko, kury pieczone, różne zakąski, kawa, napoje oraz najrozmaitsze rozrywki i licytacja prosiaków, kur, tortów, napitków i różnych innych fantów.

Dochód na dokończenie wiaty kościoła parafialnego.

Zapraszamy wszystkich Rodaków, a zwłaszcza pochodzących z Araukarii i mieszkających w Kurytybie i przedmieściach: jak Portão, Vila Feliz, Capão Razo i innych.

Ofiary na Plac Polski

- LISTA N° 41 - p. José Drula - Orleans - Parana
- Jose Drula Cr\$ 1.000,00; João Firsz 200,00, Antônio Kaminiski 200,00, João Golemba 100,00, Silvestre Wisniewski 100,00, Edmundo Kaminiski 100,00, Francisco Hales 100,00, Ludslaw Sultz 100,00, Leopoldo Obzut 100,00, Teodoro Obzut 50,00, Vitor Homan 50,00, Amancio Mendes 5,00, João Obzut 50,00, Anônimo 100,00, Sigismundo Szycha 50,00, Afonso Drulla 100,00, Alcides Grochowski 100,00, Antônio Grochowski 100,00, Erminia Grochowski 20,00, Agostinho Drulla 100,00, Pe. Paulo 500,00, João Litz 50,00, Orlando Drulla 100,00, Rodolfo Kloss 100,00, Silvestre Kloss 20,00, João Homan 100,00, Bruno Cohene 50,00, Leonard Charneski 20,00, Estanislau Biernacki 50,00, Afonso Kula 50,00, Roberto Grochowski 20,00, Miguel Biernacki 30,00, Francisco Tokarski 50,00, Francisco Jaboniski 20,00, Augusto Tokarski 20,00, Lidoro Biernacki 20,00, Inácio Biernacki 100,00, Francisco Muszynski 100,00, Laskos 400,00, Albino Wilczek 1.000,00, Carlos Kalinoski 500,00, Carlos Obzut 500,00, Afonso Wisniewski 100,00, Jan Górski 100,00, Anonim 20,00, Nonez Zetaj 35,00. - Razem Cr\$ 6.700,00.

- LISTA NR. 73 zebrana przez David S. Narloch - Rio Negro, Pr. David S. Narloch Cr\$ 1.000,00, Teodoro Langowski 500,00, Zana Matylda Koppe 100,00, Domingos Severino Narloch 500,00, Celestino A. Narloch 500,00, Bronislau Gogola 200,00, Zygmunt Vicente Decke 300,00, Aloyse Kodakiewicz 100,00, Apolinario Rudnicki 100,00, Nechemiasz Zyrych 100,00, Lara Goldstein 100,00, Antonio Carlos Narloch 200,00, João Francisco Frank Narloch 100,00, Leon Kowalczykowski 200,00, Jan Nadrowski 200,00, Antonio Narloch 200,00. Razem Cr\$ 4.400,00.

Wszystkim Szlachetnym Ofiarodawcom jak najserdeczniejsze podziękowania składa KOMITET.

OFIARY

NA FUNDUSZ "LUDU"

- Przew. Ks. Br. Ostropolski z Posadas Cr\$ 700,00
- Pan Maria Mizga z Rio Claro do Sul Cr\$ 200,00
- P. Anna Korc-Wielewicka z Massaranduba Cr\$ 100,00

NA KAPLICĘ W ZIEMI ŚWIĘTEJ

- P. Franciszek Kalisz z Ponta Grossa Cr\$ 100,00
- P. Napoleon Głenski z Ponta Grossa Cr\$ 50,00
- P. Władysław Górka z Ponta Grossa Cr\$ 30,00
- P. Tomasz Koza z Ponta Grossa Cr\$ 50,00

NA PLAC POLSKI

- Ks. Antoni M. Kuczerowski, S.B.D. w mieście Księżyc Salezjanów polskiego pochodzenia Cr\$ 10.000,00
- Pani Amelia Kurowski z Porto Alegre Cr\$ 1.500,00
- Tadeusz Chudzikiewicz z Campos Novos Cr\$ 500,00

NA SEMINARIUM

- N. N. z Kurytyby Cr\$ 100,00

Wszystkim szlachetnym ofiarodawcom jaknajserdeczniejsze podziękowania: Bóg zapłać! Redakcja i Administracja "Ludu".

Apel do Szanownych Współpracowników "LUDU"

Prosimy uprzejmie naszych oddanych Współpracowników, by zechcieli nadsyłać swe artykuły do Kalendarza "LUDU" na rok 1963. Tematy brazylijskie czy polonijne z najbliższego terenu będą szczególnie mile widziane.

REDAKCAJA.

W 18-ta Rocznicę zwycięstwa Oręża Polskiego pod Monte Cassino - Towarzystwo-Kulturalne popołudnie w Stowarzyszeniu Dobroczynno-Kulturalnym Polaków w Brazylii. Zarząd apelowo i wspomnienia przy "herbatce" 27 maja, o godzinie 17-tej.

EDWARD ŻYDOWICZ - Prezes

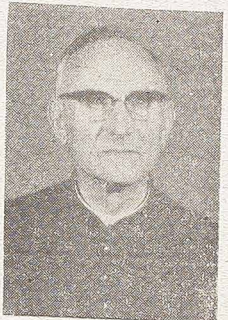
CASA SAITO LIMITADA

NAWOZY - MASZYNY - MOTORY
NASIONA POMPY - TRAKTORY
CENTRALA I WSZELKIE NARZĘDZIA ROLNICZE
Kład filialny - Ulica Carlos de Carvalho, 366 - C. P. 930
Kurytyba - 7 de Setembro, 1.910
PROSIE O KATALOGI I INFORMACJE.
Firma chce zadzwolić swoich klientów pod każdym względem.

Um Soldado de Cristo

Por ESTANISLAU ZELIK.

No conceituado "Lud", órgão de Imprensa puramente católica, instrutiva e sadia - com sumo prazer leio comentários sobre o progresso dessa ou daquela paróquia e sobre os sacrifícios de seus abnegados vigários. Com referência ao assunto não poderia calar-me e nem ficar de braços cruzados ante as grandes obras realizadas por nosso estimado vigário, Cônego Estanislau Polhom, da paróquia de Barão de Cotegipe, Rio Grande do Sul, e talvez cometera imprudência se não exterrasse em público o sacrificio desse "Quadrado das Almas" e em poucas pinceladas apresentasse num "Curra" em parte, a sua biografia. Ela:

Revmo. Pe. Inácio Polhom

Num bellissimo dia de 22 de fevereiro do ano de 1906, na pequena Vila de Santa Teresa, no Município de Bento Gonçalves Est. R.G.S., num lar humilde mas por Deus abençoado nasceu um belo e robusto menino, seus progenitores Inácio Polhom e Mariama Silveiras (vindos da Polônia em 1882) radiantes de alegria por verem sua escadaria aumentar com mais um degrau (degrau esse solidamente preso com os pregos de Ruy Barbosa, Mickiewicz i Sienkiewicz) i devotos de Santo Estanislau Kostka, em comum acordo, na pia batismal deram-lhe o nome de Estanislau. O menino foi crescendo de ano em ano, sempre submissivo e obediênte aos pais. Esses não mediram sacrificios em beneficio a seus filhos - e vendo que o pequeno "Estasi" possuia grande amor pelos livros, matricularam-no numa escola particular, (devemos adiantar aqui, que naquê tempo havia escassez de aulas e professores).

Na escola primária, o pequeno Estanislau sempre obtinha a distincão entre seus colegas. Seus pais sobremaneira entusiastados com o progresso escolar do garoto e vendo nele a vocação sacerdotal não titubaram nem um instante para interná-lo no Seminário. Mesmo com grandes sacrificios, o sonho de Inácio e Mariama, foi coroado de êxito, pois em 1917 o pequeno Estanislau, idolo do lar, com apenas onze primavera de existência terrestre, ingressou no Seminário Menor Imaculada Conceição na cidade de São Leopoldo. Com dedicaçã ao estudo e obediência a seus mestres, com brilhantismo, Estanislau, em 1924 concluiu os cursos ginasiaes. No ano seguinte já vestido de batina, veste essa que lhe serviria para toda vida, ingressou no Seminário Maior de São Leopoldo para cursar a Filosofia e Teologia.

Com as graças da Divina Providência, em 1930 Estanislau, despediu-se saudosamente de seus mestres para inteiramente

dedicar-se à salvação das almas cuja missão recebera de Deus Omnipotente. No dia 4 de novembro de 1930 foi ordenado sacerdote pelo Revmo. e Exmo. Sr. D. João Becker arcebispo (do então) de Porto Alegre, parna no dia 6 do mesmo mês rezar e primeira missa em Vila Aerea no Município de Erechim (hoje pertencente ao Município de Gaurama).

Durante três meses, Pe. Estanislau trabalhou como coadjutor em Vila Aerea sendo depois transferido para a paróquia de Getúlio Vargas, também como coadjutor, onde durante dois anos lutou dentro de sua lema que até hoje o conserva "com Cristo e por Ele".

Em 1933 foi transferido para coadjugar na paróquia de Erechim onde durante um ano entregou-se de corpo e alma à luta contra o mal que naquê tempo avassalava principalmente a colônia polonesa, mal esse que em parte dividiu os católicos e o "mente em Floresta" (hoje Barão de Cotegipe). O incansável Pe. Polhom batalhou muito para reunir novamente o rebanho disperso e mesmo com muito sacrificio mas também com muita satisfação viu todas as ovelhas dentro do aprisco. Não baldaram seus esforços, porque em 1934 por ordem diocesana assumiu o Curato de Floresta cujo povo o esperava de braços abertos.

Sempre dinâmico, destemido e confiante em Deus, arreagado as mangas e jogou-se no trabalho de dificuldades em prol do povo humilde. Seu heroísmo foi coroado de pleno êxito, pois em 1938 recebeu as honras mercedis sendo nomeado pároco da novel paróquia de Na Sra. do Rosário. Naquê bendito dia, o povo prestou-lhe significativas homenagens em retribuição a sua dedicaçã e amor paternais.

Quando "quebra-cabeça" custou a organizaçã da paróquia, eis que Deus e ele sabem. Sem temor de cometer qualquer equívoco, deveo adiantar aqui e com muita certeza que esse sacerdote, nas horas caladas da noite, quando seus paróquianos depois de árdua labuta sob o sol caudiente do verão ou nos dias gelidos de inverno dormiam seu bom sono, êle, com os olhos erguidos para o Alto e o Terço na mão rogava à Virgem Santa que o auxiliasse, que lhe desse as forças necessárias as quais utilizaria para maior glória de Nosso Pai Eterno. A Sra. do Santo Rosário não o desapamrou nas súplicas. Imediatamente providenciou na construçã do hospital que muita falta causava ao povo, pois a paróquia era imensa como o e ainda embora delã já desmembraram-se treze paróquias ou sejam: a de Erval Grande, São Valentim e Barra do Rio Azul.

(Continua no próximo numero)

PARA DEPUTADO ESTADUAL

Thadeo Sobocinski

CANDIDATO DE CONFIANCA da colônia polonesa, em defesa dos lavradores, da pequena industria e do pequeno comércio. Lutou pela DEMOCRACIA com a F.E.B. na Itália.

ESCRITORIO: Rua Voluntários da Pátria, 475 - Edifício andar - Sala 1202 - Edifício ASA - Curitiba - Paraná.

Para o bom funcionamento do ESTOMAGO e INTESTINOS usar **ELIXIR WESTPHALEN**

Cédulas: - Avenida Republica Argentina. - Fone: 4-4149 CURITIBA -

Lekarze:

DR. ED. TEMPSKI
Praktykował w szpitalach w Polsce
Przyjmuje od godz. 8-jej do 12-jej.
Rezydencja: - Ulica 7 de Setembro 3230. - Fone: 4-5921
CURITIBA - PARANA

DR. GABRIEL NOWICKI
Dyplom Uniwersytetu Paryskiego Były Profesor Uniu. Paraskiego
Po powrocie z Europy przyjmie: Farmácia Stelard, Pr. Tiradentes 530, od godz. 9 - 13. - Rez.: Carlos de Carvalho 360, od godz. 15 - 17. Choroby ogólne. - Specjalność schorzenia nerek i dróg moczowych.

Dr. LUDWIK RYDYGIER
Mówi po polsku. 4 lata praktyki w szpitalach USA. Kurs specjalizacji w New York. P.M.S.H. Choroby kłski odczadowej, Hemoroidy, Fistyly i. t. p.
Kons.: R. José Bonifácio 110. Przyjmuje od 10-jej do 11-30-jej od 15-18. - Telefon: 4-6494.
Rez.: R. Amazonas Marcondes 954, Bacacheri. - Tel.: 4-6473.

DR. KOSSOBUDZKI
KLINIKA LEKARSKA - CHIRURGIA
Przyjmuje od 9-jej do 11-jej i od 14-jej do 17-jej
w CASA DE SAUDE SAO FRANCISCO
ul. São Francisco Nr. 147 - Telefon 4-6440
Rez.: Visc. do Rio Branco 1189 - Tel. 4-3776 - Kurytyba

Advokaci:

DR. EDWARD ŻELAK
Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizacje. Przeprowadza inventarza.
Rua Emiliano Pernetta n° 10 4° piętro - Conj. 401 (Esq. Pr. Zacarias) - Edif. Quinco Cabral. - Telefon 1-0278
CURITIBA

DR. LUCJAN KASPSZAK
Praca Osório, 45, 1° and. 105. Załatwia wszelkie sprawy adwokackie. - Przeprowadza naturalizacje.
MÓWI SIĘ PO POLSKU

DR. PAWEŁ FILIPAK - FELIKS GOLAS
Rua Cândido Lopes, 205, 2° andar - CURITIBA - PARANA
Przeprowadza sie sprawy adwokackie oraz prowadzi sie Rachunkowość (Guarda-Livros). Przyjmuje sie od godz. 9 do 12 i od 14 do 18,30. W sobote od 9 do 12. Władają językiem polskim.

VARIZES - MICROVARIZES
Pernas inchadas - Ulceradas - Pesadas - Doloridas - Com ezemas de causa varicosa - e hemorroidas, tratamento rápido semi operação
DR. MENDES ARAUJO
especialista nas doenças do reto e aparelho digestivo gastrite - Ulcera do estômago duoden - Prisão de ventos colites - Tratamento direto do intestino na disenteria amebiana - Rua Dr. Muricy, 439 5° andar. - Fone: 4-0268 - das 9 às 12 e das 15 às 17 horas.

DR. ST. BEMBEN
Klinika ogólna: iezy choroby kobiece, choroby żoładka, wazyby i wnetrzne.
Kons.: Praça Zacarias, 80, 3-cie piętro, sala 308. Przyjmuje w II, III i IV od 9 - 12 i od 15,30 - 18,30. w VII i VIII od 16 - 19.
Rez.: Rua Dr. Keller, 393 CURITIBA - Telefon: 4-2644

Dr. J. A. DOBROWOLSKI
Lekarz chirurg - Choroby kobiece - Klinika ogólna.
Kons.: Praça Tiradentes, 332 Rez.: Rua Trzeze de Maio, 879 - Telefon: 4-6380
Przyjmuje od 9 - 11 i od 3 - 6.

Dentyści:

DR. WINCENTY FLENK
Godziny przyjęć: od 8 - 11 od 2 - 6. - Rua Voluntários da Pátria, 620 - Curitiba.

Dr. Hieronim Lubaszewski
CHIRURG-DENTYSTA
ROZMAWIA PO POLSKU
Przyjmuje codziennie od godz. 8-jej do 12-jej i od 13-jej do 18-jej. Konsultorium i rezydencja: Rua Anita Garibaldi, 1218 Au de Balco - CURITIBA.

DR. B. SIELSKI
Konsultorium: Rua Marechal Floriano 98, esquina da Rua 15 de Novembro, 8° andar, sala 61, przyjmuje we wtorki, czwartki i w soboty od 9 - 11, od 2 - 7, a przy Rua Paulo Graesser 200, w srody i w piatki od 2-jej do 9-jej.

Retificadora BRASPOL LTDA.

Odnawiamy wszelkie typy motorów samochodowych. - Roboty gwarantowana i szybka. - CENY PRZYSTEPNE.
Rua Marechal Floriano 1773 - Fone: 4-2635
CURITIBA - PARANA

Paczki PEKAO do Polski

KTO UMIE KALKULOWAC, TEN WYSYLA POMOC DLA RODZINY I PRZYJACIÓW W POLSCE WYLACZNIE PRZEZ PEKAO!
Bez ryzyka, bez cla i klopotu, legalnie, szybko i sprawnie dostarcza przesyłki z zagranicy PEKAO.

4 miliony wykonanych zleceń z całego świata w ciągu 12-tu lat istnienia paczek PEKAO - jest swiadcstwem zaufania.

Polecamy przesyłki specyfikowane to jest wybrane z katalogu, albo przesyłki tak zw. "DO WYBORU", za które odbiorca wybiera potrzebne mu artykuły, względnie otrzymuje gotówkę.

CENTRALA i 12 Oddzialow w całej Polsce - szybko obsluza Wasze zlecenia.

Po informacie i katalogi prosimy zgłaszac się do

PRZEDSTAWICIELKI PEKAO New York P. HALINY BERGMAN, São Paulo, R. Ana Cintra Nr. 295 a p. 51. - Tel.: 52-87-29.

Adres dla Korespondencji - Caixa Postal 5127

FARTUSZKI - PĘTNA - "MALTHAS" - POSZCZOCHY - RECZNIKI - KOSZULE - Najniższe ceny w mieście!
Przed zakupem prosimy zbadać ceny w
Skład u Fabryka: R. Claudino dos Santos, 52 (Dawniej Pracza da Ordem). - Fone: 4-1698 - CURITIBA

Casa Hoffmann

A PEDIDO

O novo Embaixador da República Federal da Alemanha Dr. Gebhard Seelos, viajará no próximo dia 25 para o Sul do País, devendo regressar, via aérea, no dia 4 de junho diretamente de Itajaí para o Rio de Janeiro. É o seguinte o roteiro previsto:

25 de maio — Londrina
26 e 27 de maio — Rolândia, 28 e 29 de maio — Curitiba, 30 de maio — Joinville, 30 até 31 de maio — Florianópolis, 31 de maio — Brusque, 1 e 2 de junho — Blumenau, 2 e 3 de junho — Rio do Sul e Ibirama.

Como foi amplamente divulgado, o Dr. Gebhard Seelos é natural de Munique e encontra-se desde 1925 no serviço público. De 1953 a 1955 foi Cônsul Geral da Alemanha Federal da Alemanha em Istambul; de 1955 a 1958, Embaixador em Lisboa. Antes de assumir o cargo no Brasil, foi Embaixador em Atenas. No dia 2 de maio de 1962 — em cerimônia realizada às 16 horas no Itamarati (Rio de Janeiro) o Dr. Seelos, fez a entrega das credenciais ao Presidente João Goulart, perante autoridades civis e militares.

TAREFAS DAS NOVAS GERAÇÕES

As tarefas do nosso tempo não podem ser reduzidas apenas, a reivindicações sindicais, a transformações de regime agrários ou econômicos, exige-se a modificação dos regimes políticos e sociais responsáveis pela situação de incertezas e erros.

Pode-se ver plenamente um mundo amedrontado, tímido, sem líderes autênticos, em sua maioria alojados em visões limitadas.

Porquanto, deixam-se absorver por nacionalismos egoístas, com política de curto alcance porque visam interesses individualistas.

Onde, vemos líderes políticos convicts da sua pregação? No Brasil, particularmente a mensagem doutrinária é esquecida e desconhecida. Os nossos candidatos deixam-se encharcar com "políticas", com ameaças de força, amedrontando o eleitor, prometendo tudo porque nada são capazes de fazer.

O homem público, o político, o candidato não deve se apresentar com essa demagogia hipocrita que costumamos ver em tantos que se pintam e grudam pelos postes e palanques, donde prometem asfaltos, hospitais, esgotos, energia elétrica, escolas, e tantas outras promessas.

Um candidato acima de tudo deve apresentar uma filosofia política, um princípio democrático, uma mensagem, uma convicção dos princípios pelos quais luta e conclama a todos para empunhar esta bandeira.

A luta deve ser tomada "não contra", mas "por" alguma coisa, de modo que todas as potencialidades sejam despertadas e colocadas a serviço do bem comum.

O candidato somente se valoriza quando descobre a humanidade, que se dedica e se sacrifica pela valorização do Homem de todas as esferas sociais.

Colocado nessa posição, o candidato será um líder autêntico, ocupará uma posição de confiança e essencialmente de vanguarda. Nesse momento ele será compreendido, será entusiasmado e reconhecido, não precisará de fortunas para "agarrar votinhos", nem tão pouco desencana de uma campanha capitalista.

Assim o candidato será do povo, porque estará com o povo, identificar-se-á com os seus problemas, será a verdadeira expressão e voz das aspirações.

Se os políticos tivessem sido eleitos, segundo a verdadeira vontade popular, dentro das mais lúidas expressões da democracia viva, não estaríamos seguidamente ameaçados, por "golpes" e revoluções.

Não estaria o país submetido a polémicas demagógicas sobre Reformas de Base e alterações do regime vigente.

As necessidades do povo estariam sendo atendidas com vigor, não estaríamos até o momento com o arcaico sistema eleitoral, com a precária estruturação política partidária, não teríamos o espectro da reforma agrária, bancária, e da própria constituição brasileira.

Tudo isso gera a confusão de valores, o Homem não consegue discernir, os oportunistas valem-se da nossa Democracia desorganizada.

Queremos mudar, queremos votar, queremos que os nossos representantes sejam nossos, e não esquematizados e burlados por grupos estranhos à Democracia e ao Brasil.

O momento histórico que atravessamos, liderado pela inflação pela fome, pelas condições precárias de habitação, pelo desprezo à agricultura, pela industrialização sem base agrária, nos condus com agressividade para um trabalho em conjunto, de todos os homens de ideal democrático, para atingir a economia humana.

Muitos a esperam como um caminho a seguir, embora cansados e desamparados de tanta deturpação.

É indispensável que todos nos associemos para podermos eleger homens e não figuras que vão tomar assento nas casas legislativas.

Homens de convicção, gente nova, portadora de lucidez e eficácia.

Essa aspiração é de sentido Universal e capaz de suplantar as dificuldades e oferecer uma reformulação que traz a marca da intensidade da nossa luta e da profundidade a que nos propomos, sociais e econômicas não permitam a exploração do Homem pelo Homem.

A luta pela ascensão e libertação do Homem é a mais indiscutível exigência dos tempos que vivemos, para que possamos legar aos nossos filhos uma Democracia mais autêntica e mais praticada por todos.

Rizio Wachowicz.

Lembre-se que o alistamento eleitoral termina em 30 de junho do corrente ano. Valorize sua qualidade de cidadão brasileiro, alistando-se eleitor.

O BRASIL DEFENDERÁ NO CHILE O TÍTULO DE CAMPEÃO MUNDIAL DE FUTEBOL

O campeonato mundial de futebol iniciará-se no Chile, dia 30 de maio, com a participação de 16 países. A representação do Brasil, campeã do mundo, defenderá o título diante de fortes concorrentes, entre os quais sobressaem a União Soviética, Alemanha, Grã-Bretanha, Argentina etc. A representação brasileira enfrentará o México, dia 30 de maio.

Comitê Cívico de Alistamento Eleitoral

Composição do Comitê — Meta de 20.000 eleitores
Escritórios eleitorais
OSTOJA ROGUSKI
(4.º d'uma série de artigos)

Por ocasião da sessão de fundação do Comitê Cívico de Alistamento Eleitoral (Komitet Organizacyjny Wyborów), a qual nos referimos em nosso artigo anterior, realizada em 28 de fevereiro de 1937, foi constituída uma Diretoria provisória, composta dos seguintes elementos, todos largamente conhecidos e conceituados:

Dr. Luiz Wolski — Presidente, advogado; José Domanski — Vice-Presidente, comerciante; Dr. José Vicente Flenk — 1.º Secretário, cirurgião-dentista; Dr. Vitoldo Paul — 2.º Secretário, engenheiro; João Fausto Faucez — Tesoureiro, comerciante; Tadeu Grembecki — bancário; Victor Morong — agrônomo e Ladislau Bukowski Filho — estudante, estes últimos, na qualidade de membros do Comitê.

Ao autor destas linhas, que nesse ano frequentava o Curso de Doutorado da Faculdade de Direito da Universidade do Brasil, especializando-se em Direito Público, Constitucional e Administrativo, foi delegada a incumbência de representar o Comitê na Capital da República e acompanhar de perto o movimento político da época.

Efetivamente, no primeiro semestre de 1937 era intensa a atividade político-partidária em todo o Brasil, pois se avizinhavam as eleições para a Presidência da República e a renovação da Câmara dos Deputados e de um terço do Senado. Dirigia os destinos da Nação o dr. Getúlio Var-

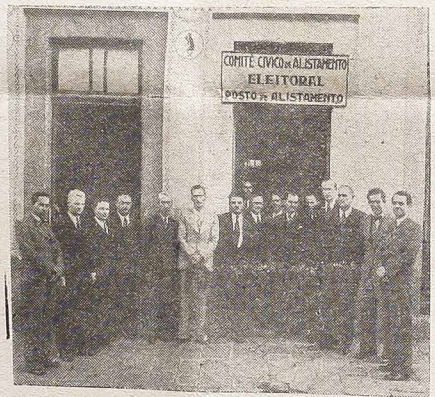
em conjunto, sobre o futuro programa de ação.

Para manter a equidistância entre as duas forças políticas eleitorais em choque, coube ao dr. Luiz Wolski manter contato, no Paraná, com o Partido Social Democrático, chefiado pelo Gov. Manuel Ribas, e a este memorialista, a de vincular-se com os líderes da U.D.B., orientados pelo dr. Othon Mäder, articulador das correntes oposicionistas paranaenses.

Os jornais poloneses que se editavam em Curitiba — o "LUD", a "GAZETA POLSKA" e a "PRAWDA POLSKA", cujo redator era o sr. Inácio Szklarski — deram o apoio mais franco e decidido às atividades do Comitê Cívico, publicando artigos, slogans e correspondências sobre temas eleitorais, enviadas do interior do Estado.

Polheando-se esses jornais verifica-se que os mais assíduos nessa proveitosa colaboração eram os drs. Vicente Flenk e Vitoldo Paul e os sr. João Chorosnicki e Stanislaw Tempki (pai do futuro vereador de Curitiba e deputado estadual dr. Edvino Donato Tempki), sendo que as correspondências do interior mais frequentes, eram da lavra do sr. Mariano Gardolinski, engenheiro residente em São Mateus do Sul, o qual, inclusive, compoz diversas poesias alusivas a qualificação eleitoral, estampadas na "Gazeta Polska".

O autor destas linhas, por sua vez, com a eficiente co-

Flagrante da inauguração do posto de alistamento do Comitê Cívico de Alistamento Eleitoral.

laboração do PADRE JOÃO PALKA, redator do "LUD", escreveu uma série de artigos sobre o Código Eleitoral, o direito do voto, a obrigatoriedade da qualificação, a atividade do Comitê Cívico de Alistamento Eleitoral, lançando em abril de 1937, pelas prestigiosas colunas deste semanário, o slogan — "DEVEMOS DAR AO PARANÁ 20.000 ELEITORES" — que se constituiu em meta a ser atingida pelo Comitê.

Os membros do Comitê, em caravanas, percorriam os Municípios circunvizinhos de Curitiba, promovendo o alistamento eleitoral nas cidades e nas colônias e, em 27 de julho de 1937, inauguraram, a r. São Francisco — 345, em local cedido gratuitamente pelo sr. João Kubis — entusiástico propagador da ideia e influente elemento da Colônia Abranches, onde exercia a atividade comercial — um escritório eleitoral, sob a denominação já consagrada de "Comitê Cívico de Alistamento Eleitoral".

A fotografia histórica que ilustra este artigo fixou o flagrante dessa inauguração, vendo-se da direita para a esquerda: dr. Luiz Wolski, dr. Ostoja Roguski, sr. João Fausto Faucez, dr. Vicente Flenk, agr. Victor Morong, sr. Francisco Domanski, Boleslaw Smak, Alberto Leszczynski (de Contenda), João Radzinski (estudante de direito e chefe do escritório), eng. Vitoldo Paul, Estanislau

Para Deputado Estadual

O Deputado Lachowski na Assembléia

Três discursos do deputado Sr. Ladislau Lachowski na Assembléia Estadual do Paraná.

1.º — Solicito ao ministro da Fazenda o imediato restabelecimento da Coletoria de Malé, pois os agricultores ameaçam abandonar suas lavouras, numa época crítica para produção de alimentos, quando o governo deveria estimular a produção, fato de retirada da Coletoria federal de Malé, desistindo lavradores.

2.º — Apelo para seus pares aprovar com a maior urgência convênio entre o governo do Estado e a Petróbrás, que visa a pavimentação asfáltica da estrada Curitiba — São Mateus do Sul a instalação da Usina de destilação do xisto.

3.º O deputado Ladislau Lachowski revelou que os membros do Banco do Brasil torpedearam uma proposta que trouxera de Lúbia, para a instalação, no Paraná, de uma indústria de cimento, entre outros meritos, entregaria o produto aos concessionários, pela metade dos preços atualmente colocado pelo mercado nacional.

Do ponto de vista econômico, a proposta que trouxe recentemente vantajosa, pois o governo polonês aceitaria o papel da indústria montada em café "que se acha armazenado em silos de sacas nas zonas produtoras do País, sagrando proveito os nossos já precários recursos financeiros, que se acumulam inutilmente, apenas no atendimento das obrigações perante o Estado".

O sr. Lachowski asseverou que não existem quaisquer tratativas para os brutais aumentos dos preços do cimento, uma vez que oficialmente não houve elevação de mão de obra e as jazidas continuam sendo exploradas pela mesma técnica e com o mesmo rendimento. Contudo, em menos de dois anos "os monopolistas nacionais à cuja frente se encontra o sr. José Ermirio de Moraes provávelmente uma das forças ocultas que levaram o sr. Vargas à renúncia, impuseram o aumento que quase atingiu 200%, onerando grandemente o fecunda indústria civil, o representante do PSD prometeu voltar a tratar do assunto, bem como o problema da indústria de fertilizantes.

Rir é o melhor Remédio

QUE PROGRESSO! O trem está lotado e a honra que tem um garoto no colo aperta-se mais e mais. Dar lugar a uma senhora ou a uma criança? Esta passa o dia todo a queixar do menino e a pedir: — Ele já diz "mamãe" — Não, Mas já não sambas "bossa nova" PAPAGALHO! Finalmente, deram o dinheiro pagando da companhia. Logo que dois se viram a sorrir no ralo da gaiola de metal, o pagão disse à recém-chegada: — Cuidado com a filha de casa. Ela repete tudo o que ouviu!

Logo após, graças ao apoio de destacados membros da "colônia polonesa" de Ponta Grossa, foi formada uma filial do Comitê Cívico de Alistamento Eleitoral, dirigido pelo jovem pontagrossense Luiz Migdalski, o qual, inclusive, organizou o escritório na residência de seus pais, trabalhando gratuitamente e com despendimento pela causa comum, auxiliado pelo estudante Ladislau Bukowski Filho.

Em resultado dessa proveitosa atividade — que se constituiu num grande passo para a integração da "colônia polonesa" na vida política do Paraná — foram qualificados e politizados milhares de novos eleitores, tanto homens, como mulheres, em todos os Municípios do Sul do Paraná, onde era mais numerosa a população de origem polonesa, passando os membros do Comitê a pensar na convocação de um "comício eleitoral" em Curitiba e no lançamento de uma "proclamação".

A característica desse notável esforço, foram a solidariedade, a unanimidade de pontos de vista e a convicção inabalável de todos de que, tão somente unidos e coesos, poderiam influir decisivamente nas eleições estaduais e federais de 3 de janeiro de 1938!

Uma característica desse notável esforço, foram a solidariedade, a unanimidade de pontos de vista e a convicção inabalável de todos de que, tão somente unidos e coesos, poderiam influir decisivamente nas eleições estaduais e federais de 3 de janeiro de 1938!

(No próximo artigo: Comitê eleitoral e o manifesto de 5 de setembro de 1937).

VOGÊ SABIA

- Que na Lapônia, no norte de Suécia, há um tipo de ave de caça que se alimenta de insetos e que se reproduz em grandes quantidades.
- Que no ano de 1937, a Grande Ópera de Paris apresentou uma orquestra formada por 170 figuras. Era a maior orquestra formada no mundo inteiro.
- Que as tentativas de conquista do Polo Norte foram, durante o século XIX, a vida de 400 homens e a perda de 200 navios e de muitos valores, sem que se conseguisse descobrir o esperado.
- So em abril de 1938, um explorador americano conseguiu levar a bandeira dos seus pais entre os polos.